

1. Vene keel

1.1. Üldalused

1.1.1. Õppe-ja kasvatuse eesmärgid

Põhikooli B-võõrkeele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) saavutab keeleoskuse taseme, mis võimaldab tal igapäevastes suhtlusolukordades toime tulla;
- 2) huvitub võõrkeelte õppimisest ning nende kaudu silmaringi laiendamisest;
- 3) omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
- 4) tunneb erinevaid võõrkeelte õppimise strateegiaid ning oskab neid iseseisvalt kasutada;
- 5) huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- 6) oskab kasutada eakohaseid võõrkeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteosed, sõnaraamatud, internet), et leida vajalikku infot ka teistes valdkondades ja õppeainetes.

1.1.2. Õppeaine kirjeldus

B-võõrkeele kui teise omandatava võõrkeele õpe võimaldab õpilasel laiendada oma suhtlemisvõimalusi ja kultuurilist silmaringi, tagab juurdepääsu teadmiskaitsele ning loob eeldused vahetuks suhtlemiseks, toetab edasisi õpinguid ja tegevust ühiskonnas.

Oluline on erinevate keelte üksteist toetav ja väärtustav õpetamine, aga eriti seoste nägemine A-võõrkeelega. A-võõrkeelt õppides saadud õpikogemus ja omandatud õpioskused toetavad B-võõrkeele õppimist. Samuti arvestatakse teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuurikohta teiste õppeainete kaudu.

Võõrkeele kui õppeaine ja suhtlusvahendi omandamine on tegevus, mis nõuab õppijalt pikaajalist pingutust ning aktiivset osalust.

Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Emakeelt võib kasutada vajaduse korral selgituste andmiseks.

Võõrkeeleõppes on kesksel kohal tegevused, mis nõuavad keele eesmärgistatud kasutamist ja lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte.

Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse õpetuse põhimõtetest. Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamise juurde.

Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm).

Pragmatilise pädevuse kaudu areneb õppija võime mõista ja luua tekste.

Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamise, lugemise, rääkimise, kirjutamise) kaudu.

Keeleõppe telje moodustavad teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujuneb suhtluspädevus.

Kõigis kooliastmeis ja klassides käsitletakse teemasid kõigist teemavaldkondadest, kuid

rõhuasetused ja maht on erinevad. Teemade käsitlemisel lähtutakse õpilaste kogemustest, huvidest ja vajadustest.

Õppetegevusi kavandades lähtutakse didaktilistest põhiprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetselt abstraktsele) ning keelekasutuse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest).

Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Kõigis kooliastmeis on oluline osa paaris- ja rühmatööl. Õpilasi suunatakse tegema eakohast iseseisvat tööd (lugema, infot hankima, projektides osalema jne).

Suhtluspädevuse ja kultuuriteadlikkuse arendamiseks ergutatakse õpilasi kasutama õpitavat keelt ka väljaspool keeletundi. Motivatsiooni suurendamiseks on soovitatav aidata leida kirjasõpru ning korraldada õppereise, õpilasvahetusi ja kohtumisi õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega.

Kõigis kooliastmeis on oluline õppijat motiveerida ning kujundada temas positiivset hoiakut keeleõppesse. Eduelamuse saavutamiseks luuakse tundides positiivne õhkkond ja väärtustatakse õppija iga edusammu.

Õppimist toetab kujundav hindamine. Igal õppeperioodil peab õpilane saama tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis. Tunnustama peab ka tulemise saavutamiseks tehtud jõupingutusi. Vigu käsitletakse õppeprotsessis normaalse õppimise osana, nende analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keelekasutust korrigeerida.

Õpetaja hinnangute kõrval kasutatakse õppes ka enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid, võttes vajaduse korral abiks nt Euroopa keelemapi.

1.1.3. Läbivad teemad

Võõrkeelte valdkonna ained kajastavad erinevates kooliastmes õpiesmärke ja teemasid, mis toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid.

Eelkõige on läbivad teemad seotud alljärgnevate teemavaldkondadega:

- 1) „Õppimine ja töö” – elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- 2) „Kodukoht Eesti” – keskkond ja jätkusuutlik areng;
- 3) „Kodukoht Eesti”, „Riigid ja nende kultuur” – kultuuriline identiteet;
- 4) „Igapäevaelu. Õppimine ja töö”, „Riigid ja nende kultuur”, „Vaba aeg” – teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon;
- 5) „Mina ja teised”, „Kodu ja lähiümbus”, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö” – tervis ja ohutus;
- 6) „Mina ja teised”, „Kodu ja lähiümbus”, „Kodukoht Eesti”, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö”, „Riigid ja nende kultuur”, „Vaba aeg” – väärtused ja kõlblus.

1.1.4 .Pädevused

Pädevustes eristatakse järgmisi omavahel seotud komponente: teadmised, oskused, väärtushinnangud ja käitumine. Nimetatud nelja komponendi õpetamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamisoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist.

Võõrkeelte valdkonda kuuluvate õppeainete õppe-eesmärkides ja õpitulemustes sisalduvad keelepädevus, kultuuridevaheline pädevus (väärtushinnangud, käitumine) ja õpioskused.

Võõrkeeli õpetades kujundatakse kõiki üldpädevusi (väärtuspädevust, sotsiaalset pädevust, enesemääratluspädevust, õpipädevust, suhtluspädevust, matemaatikapädevust, ettevõtlikkuspädevust) seotud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja –tegevuste kaudu.

Väärtuspädevust toetatakse õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimise kaudu.

Õpitakse mõistma ja aktsepteerima erinevaid väärtussüsteeme, mis lähtuvad kultuurilisest eripärast.

Sotsiaalne pädevus annab võimaluse ennast ka võõrkeeltes edukalt teostada.

Erinevates igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on lisaks sobivate keelendite valiku vaja teada õpitavat võrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid. Seetõttu on sotsiaalne pädevus tihedalt seotud väärtuspädevusega.

Sotsiaalse pädevuse kujundamisele aitab kaasa erinevate õpitöövormide kasutamine (nt rühmatöö, projektõpe) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest.

Enesemääratluspädevus areneb võrkeeleõppes kasutatavate teemade kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võrkeeletunnis käsitleda arutluste, rollimängude ning muude õpitegevuste kaudu, mis aitavad õpilastel jõuda iseenda sügavama mõistmiseni. Oma tugevate ja nõrkade külgede hindamine on tihedalt seotud õpipädevuse arenguga.

Õpipädevust kujundatakse pidevalt erinevaid õpistrateegiaid rakendades (nt teabe otsimine võrkeelsetest allikatest, sõnaraamatu kasutamine). Olulisel kohal on eneserefleksioon ning õpitud teadmiste ja oskuste analüüsimine (nt Euroopa keelemapi põhimõtetest lähtuvalt).

Suhtluspädevus on võrkeeleõppe keskne pädevus. Võrkeeleõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea eneseväljendus-, teksti mõistmise ja tekstiloomise oskus on eduka suhtlemise eelduseks võrkeeltes.

Matemaatikapädevusega on võrkeeleõppel kõige väiksem kokkupuude, kuid see on olemas, sest suhtluspädevuse raames tuleb osata võrkeeles arvutada (nt sisseoste tehese), samuti saab teemade raames käsitleda matemaatikapädevuse vajalikkust erinevates elu- ja tegevusvaldkondades.

Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võrkeeleoskus. Toimetulek võrkeelses keskkonnas avardab õppija võimalusi viia ellu oma ideid ja eesmärgid ning loob eeldused koostööks teiste sama võrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega.

1.1.5. Lõiming

Võrkeelte ainekavad arvestavad teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste ainevaldkondade kaudu. Võrkeeleõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelelised vahendid erinevate valdkondadega seonduvate teemade käsitlemiseks.

Võõrkeelteoskus võimaldab muu hulgas õppijale ligipääsu lisateabeallikatele (teatmeteosed, võõrkeelne kirjandus, internet jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks.

Võõrkeelte ja eesti keele kui teise keele omandamisel on suureks toeks koostöös teiste ainevaldkondadega keeleoskuse integreeritud õppematerjalide kasutamine lõimitud aine- ja keeleõppe raames (LAK-õpe, keelekümbelus).

Võõrkeelte valdkonnal on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeleõppes rakendatakse väga palju emakeeles omandatud ja kantakse seda üle teise kultuurikonteksti.

Võõrkeelte ja eesti keele kui teise keele ainekavad haakuvad ennekõike ajaloo ja ühiskonnaõpetuse, geograafia, loodusõpetuse, bioloogia, tehnoloogia, inimeseõpetuse, muusika ning kunstiõpetuse teemadega.

Kunstipädevusega puututakse kokku eri maade kultuurisaavutusi tundma õppides ning teemade (nt „Riigid ja nende kultuur”, „Vaba aeg”) ja vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jmt). Tehnoloogiapädevus areneb arvutit kasutades. Arvuti on võõrkeeltes nii erinevate tööde tegemise kui ka suhtlus- ja info otsimise vahend. Loodusteaduslik pädevus teostub erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide kaudu.

1.1.6 .Õppetegevus

1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;

2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks;

3) võimaldatakse õppida üksi ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;

4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;

5) rakendatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;

6) mitmekesistatakse õpikeskkonda: muuseumid, näitused, teater, kino, kontserdid, arvutiklass

jne;

7) kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh aktiivõpet: rollimängud, arutelud, diskussioonid, projektõpe jne.

II kooliaste

Oluline on äratada huvi uue keele ja kultuuri vastu. Esiplaanil on kuulamis- ja rääkimisoskuse arendamine ning õigete häälduharjumuste kujundamine. Õpetaja julgustab õpilasi kasutama õpitud väljendeid ja lühilauseid kontekstis, rakendades aktiivõppemeetodeid ning mängulisust.

Lugemisoskust arendatakse lihtsate tekstidega ning kirjutamisoskust mudelkirjutamisega. Õpilased kasutavad A-võõrkeele õppimisel omandatud õpioskusi ja -strateegiaid.

Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) kuuldu põhjal pildi joonistamine või täiendamine;
- 2) sobitusülesande lahendamine (nt pildi vastavus kirjeldusele);
- 3) dialoogide, laulude ja luuletuste esitamine;
- 4) rääkimine pildi alusel;
- 5) häälega lugemine;
- 6) lihtsa faktilise info leidmine tekstist;
- 7) mudeli järgi kirjutamine;
- 8) õpikusõnastiku kasutamine.

III kooliaste

Õpetuse eesmärk on julgustada õpilast võõrkeeles suhtlema. Kõiki osaoskusi arendatakse võrdselt, suurendades suulise suhtluse kõrval järkjärgult kirjaliku suhtluse mahtu. Õpilast suunatakse õpitavat keelt aktiivselt kasutama nii tunnis kui ka väljaspool tundi. Õpilased õpivad lähenema keeleõppele analüüsivalt, õppides kõrvutama eri keelte sarnasusi ja erinevusi ning märkama enda ja teiste keelekasutusvigu. Teemade

käsitlemisel pööratakse tähelepanu kultuuride tundmaõppimisele ja kõrvutamisele oma kultuuriga, rõhutades kõigi kultuuride omanäolisust ja väärtuslikkust. Õpilased mõistavad erinevaid kultuuritavasid ning oskavad neid arvestada. Õpilane õpib väärtustama mõtteviiside mitmekesisust, avaldama oma arvamust ning arvestama erinevate seisukohtadega.

Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine;
- 2) adapteeritud eakohaste tekstide iseseisev lugemine;
- 3) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine (nt uudised, lühifilmid);
- 4) loovtööde kirjutamine (nt sõnumid, postkaardid, isiklikud kirjad, kuulutused, lühiülevaated);
- 5) projektitööd;
- 6) lühiettekanded (nt pildikirjeldus, hobide tutvustamine, projektitööde kokkuvõtted);
- 7) rolli- ja suhtlusmängud;
- 8) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet).

1.1.7. Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Võõrkeele õppimise algetapil hinnatakse põhiliselt positiivset õpitulemust, rõhk on sisulisel tagasisidel, mille käigus tõstetakse esile õpilase edusamme. Õpetaja juhib puudustele tähelepanu taktitundeliselt, osutades võimalustele neist üle saada. Õpilasele tuleb selgitada, et hindamine on õppeprotsessi loomulik osa. Võõrkeele õppimise algetapil hinnatakse põhiliselt kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust.

Eesmärk on, et õpilane õpiks koostöös kaaslaste ja õpetajaga sõnastama seda, mida ta on enda arvates hästi omandanud, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema ja/või milliseid oskusi ta peaks veel endas arendama. Alguses võib enesehinnanguid anda emakeeles, kuid õpetaja peaks õpilast julgustama ka võõrkeelt kasutama. Oluline on, et kõik õpilased saaksid oma mõtted ja arvamuse välja öelda.

II kooliastmes hinnatakse õppe alguses põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust, jõudes õppe edenedes kõigi osaoskuste hindamiseni. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundeliselt. Hinnates kasutatakse hindeid ning suulisi või kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis toovad esile õpilase tugevused ja edusammud.

III kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult. Igal õppeveerandil saab õpilane tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta.

Soovitav on kasutada ülesandeid, mis hõlmavad erinevaid osaoskusi (nt projektitööd, iseseisev lugemine jmt).

Töid, mis sisaldavad kõigi osaoskuste kontrolli, on soovitatav III kooliastmes teha mitte rohkem kui 4 õppeaastas.

1.2 .Kuuks klass

1.2.1 .Õpitulemused

6. klassi lõpetaja:

1. saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
2. kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kool) kirjeldamiseks;
3. reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
4. on omandanud esmased teadmised õpitava keelega seotud kultuuriruumist;
5. rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
6. seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;
7. töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas.

Keeleoskuse hea tase 6. klassi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Vene keel	A1.2	A1.1	A1.2	A1.1

A1.1.**Lugemine**

Tunneb õpitava keele tähemärke. Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad (sh rahvusvaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal.

Kirjutamine

Tunneb õpitava keele kirjatähti, valdab kirjatehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada (ära kiri). Oskab kirjutada isikuandmeid (nt vihiku peale). Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel.

A1.2.**Kuulamine**

Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest. Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi. Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms.

Rääkimine

Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust. Saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi. Hääldusvead võivad põhjustada arusaamatusi. Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause.

Keeleteadmised: vene keel B-keelena

- Keeleteadmiste tabel näitab, millisel kooliastmel mingit keeleteadmist õpetama hakatakse, mitte selle omandamist. Keeleteadmiste tabel ei kajasta keelepädevuse kujunemist.
- Keeleteadmisi tuleb vaadelda ühtsete keeleoskustasemete kontekstis, lähtudes sellest, milliseid grammatika komponente mingil tasemel kirjeldatud keeleteoiminguteks võiks vaja minna.
- Keelestruktuurid on esitatud kooliastmeti ja need on seotud sellel kooliastmel saavutatava keeleoskustasemega, seega tuleb neid käsitleda koos osaoskuste tabeli ning kooliastmete õpitulemustega osaoskustes.

KIRI JA HÄÄLDUS	<p>Vene tähestik.</p> <p>Nimede kirjutamine vene ja eesti keeles, translitereerimisreeglid. Tähemärkide häälikuline tähendus. Sõnarõhk.</p> <p>Täishäälikute hääldamine eel- ja järelrõhulistes silpides, reduktsioon.</p> <p>Kaashäälikud. Sisihäälikute hääldamine. Häälikute sarnastumine: helilised/helitud, palataalsed/mittepalataalsed.</p> <p>Sõnarõhk tegusõna <i>быть</i> vormides.</p> <p>Sõnarõhu muutumine nimisõnade nimetava käände mitmuse vormi moodustamisel.</p>
NIMISÕNA	Grammatiline sugu: naissoost nimisõnad <i>-а/-я</i> -lõpuga;

	<p>meessoost sõnad, mille lõpus on kaashäälik või <i>-й</i> ja <i>-а/-я</i> (<i>nana, дедушка, дядя</i>); kesksõost sõnad <i>-о/-е</i>-lõpuga.</p> <p>Nimisõnade mitmuse nimetava käände moodustamine (<i>ы-</i> ja <i>и-</i> lõpulised meessoost ja naissoost sõnad; <i>а-</i> ja <i>я-</i> lõpulised kesksõost ja meessoost sõnad).</p>
OMADUSSÕNAD	<p>Omadussõna lõpud ainsuse ja mitmuse nimetavas käändes (tüve lõpphäälik palataliseerimata/palataliseeritud; küsimused <i>какой? какая? какое? какие?</i>).</p> <p>Omadussõna ühildumine nimisõnaga ainsuse ja mitmuse nimetavas käändes.</p>
TEGUSÕNA	<p>Tegusõna <i>быть</i>: oleviku \emptyset-vorm; mineviku vormi moodustamine; tuleviku vormid: ainsuse/mitmuse pöördelõpud.</p> <p>Eitav kõneliik: <i>Я не играю, Мальчик не играет, Мы не играем</i> jne).</p> <p>Tegusõnade pööramine (olevik ja tulevik).</p> <p>Mineviku vormide moodustamine.</p>
ASESÕNA	<p>Isikulised asesõnad. Isikuliste asesõnade käänamine.</p> <p>Omastavad asesõnad ainsuses ja mitmuses.</p>
MÄÄRSÕNA	<p>Lubamine ja keelamine (<i>можно, нельзя</i>). Hinnangut väljendavad mäarsõnad (<i>хорошо, плохо</i>).</p>
ARVSÕNA	<p>Põhiarvsõnad. Küsimus <i>сколько лет?</i> ja vastus (nimisõnaga</p>

	<i>год, года/лет).</i>
ABISÕNAD	Rinnastavad sidesõnad <i>и, а, но.</i>
LAUSE STRUKTUUR	<p>Küsimused <i>Кто это? Что это?</i> ja vastused.</p> <p>Küsimused <i>Кто это был? Что это было?</i> ja vastused.</p> <p>Subjekti ja predikaadi tähistamine (<i>Я играю, ты играешь, он/она играет, мы играем, вы играете, они играют; Мальчик играет, Дети играют</i> jne).</p> <p>Lihtlause: koordineatsioon aluse ja öeldise vahel.</p>

1.2.2.. Õppesisu

Teemavaldkonnad

Mina ja teised. Enese ja kaaslaste tutvustus (nimi, rahvus, sugu, vanus, elukoht jmt) ning välimuse kirjeldus (kasv, kehaehitus, juuste ja silmade värv jmt), enesetunne (nt hea/halb tuju); ühised tegevused sõpradega (mis mulle ja mu sõpradele meeldib teha); viisakusväljendid (kellele mida ja kuidas öelda, kuidas käituda).

Kodu ja lähiümbrus. Pereliikmete ja lähisugulaste tutvustus (nimi, vanus, sugu) ning iseloomustus (amet, tegevusala, huvid); kodu asukoha lühikirjeldus (riik, linn/maakoht, mõni iseloomustav omadussõna).

Kodukoht Eesti. Eesti riigi nimi, asukoht, pealinn, oma rahvus, keel; linna ja maad iseloomustav põhisõnavara (maja, park, mets, mägi jmt); aastaegade nimetused ja põhilised aastaegade ilma kirjeldavad väljendid (hea/halb ilm, päikseline, vihmane jmt).

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Päevakavajärgsed tegevused kodus, koolis (päevaplaan, kellaajad, õppeained, õppevahendid jmt); peamiste söögikordade nimed (hommik, lõuna, õhtu) ja mõned olulisemad söögid-joogid (kohv, tee, võileib, helbed jmt).

Vaba aeg. Lemmiktegevused ja eelistused. Lihtsamad tegevused ja eelistused (lugemine, muusika kuulamine, rattasõit, lemmiktoit, lemmikloom jmt).

1.3. Seitsmes klass

1.3.1. Õpitulemused

1. tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades õpitavat keelt emakeelena rääkiva kõnelejaga;
2. saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
3. mõistab õpitud temaatika piirides olulist;
4. kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
5. hangib infot erinevatest võõrkeelsetest infoallikatest;
6. on omandanud esmased teadmised õpitava keele maa kultuuriloost;
7. teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri erinevusi ning oskab neid arvestada;
8. töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
9. hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning vajaduse korral kohandab oma õpistrateegiaid.

Keeleteadmised: vene keel B-keelena

- Keeleteadmiste tabel näitab, millisel kooliastmel mingit keeleteadmist õpetama hakatakse, mitte selle omandamist. Keeleteadmiste tabel ei kajasta keelepädevuse kujunemist.

- Keeleteadmisi tuleb vaadelda ühtsete keeleoskustasemetes kontekstis, lähtudes sellest, milliseid grammatika komponente mingil tasemel kirjeldatud keeletoiiminguteks võiks vaja minna.
- Keelestruktuurid on esitatud kooliastmeti ja need on seotud sellel kooliastmel saavutatava keeleoskustasemega, seega tuleb neid käsitleda koos osaoskuste tabeli ning kooliastmete õpitulemustega osaoskustes.

KIRI JA HÄÄLDUS	Sõnarõhu muutumine nimisõnade käänamisel. Sõnarõhu muutumine tegusõnade vormides.
NIMISÕNA	Mees- ja naissoost sõnad, mille lõpus on <i>-ь</i> . Naissoost sõnad, mille lõpus on <i>-ия</i> (nt <i>Эстония, история, гимназия</i>). Kesksõost sõnad <i>имя</i> ja <i>время</i> ; kesksõost sõnad, mille lõpus on <i>-ие</i> (nt <i>задание</i>). Käänete nimetused ja küsimused. Käändkonnad; nimisõna käändelõpud ainsuses (I ja II käändkond). Родительный: kuuluvuse väljendamine (nt <i>книга брата, отец Кристины</i>); eitus <i>нет</i> sõnaga. Предложный: sise- ja väliskoha tähistamine (küsimus <i>где?</i> ja vastus <i>в</i> ja <i>на</i> eessõnade abil). Винительный: sise- ja väliskoha tähistamine (küsimus <i>куда?</i> ja vastus eessõnade <i>в</i> ja <i>на</i> abil). Дательный: käändevormide kasutamine eessõnata. Творительный: käändevormide kasutamine eessõnata.
OMADUSSÕNAD	Omadussõnade käänamine ainsuses sõltuvalt sõna tüvest (tüve lõpuhäälik palataalne/mittepalataalne).
TEGUSÕNA	I pöördkond (<i>еть-, ать-, ять-</i> lõpulised tegusõnad) ja II pöördkond (<i>ить-</i> lõpulised tegusõnad). Enesekohased tegusõnad ja nende pöördvormid (nt <i>интересоваться, находится</i>). Tingiv kõneviis ja selle vormi moodustamine.

ASESÕNA	Omastavate asesõnade käänamine.
MÄÄRSÕNA	Määrsõnade <i>здесь, тут, там</i> kasutamine.
ARVSÕNA	Järgarvsõnad.
ABISÕNAD	Eitussõna <i>нет</i> (nt <i>нет отца, мамы, книги</i>). Eraldusseose väljendamine sidesõnaga <i>или</i> .
LAUSE STRUKTUUR	Lihtöeldis ja öeldistäide (nimisõna nimetavas käändes, määrsõna, isikuline asesõna). Küsimus <i>где?</i> ja vastus (määrsõnade <i>здесь, тут, там</i> kasutamine, предложный kääne). Öeldistäide (nimisõna творительный käändes). Küsimus <i>куда?</i> ja vastus (винительный kääne). Küsimus <i>откуда?</i> ja vastus (родительный kääne). Küsimused <i>чей? чья? чье? чьи?</i> ja vastused (possesiivsete asesõnade kasutamine, родительный kääne). Küsimus <i>когда? какого года? в каком году?</i> ja vastused (nädalapäevad, kuud, kellaeg, aasta).

1.3.2. Õppesisu

Mina ja teised.

Võimed, tugevused ja nõrkused: mida oskan/suudan teha, milles olen tugev/nõrk (sama teiste kohta); iseloomu kirjeldav sõnavara; kehaosad.

Kodu ja lähiümbrus.

Kodu/elukoha sõnavara (korter, maja, eri ruumid, oma tuba, sisustus jmt), koduümbrust kirjeldav sõnavara (majad, park, põld, teed, väljakud jmt); elukoha kirjeldus (maja, tuba jmt); pereliikmete kodused tööd ja tegevused.

Kodukoht Eesti.

Põhilised tähtpäevad (jõulud, jaanipäev jmt) ja kultuuritavad (laulu- ja tantsupeod jmt); käitumine ja tegevused looduses eri aastaegadel.

Riigid ja nende kultuur.

Õpitavat keelt kõnelevate riikide sümboolika, tähtpäevad ja kombed;
mõned tuntumad sündmused ja saavutused ning nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast; õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid; Eesti naaberriikide ja tuntumate maailmariikide nimed, rahvad ja keeled.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö.

Tee küsimine ja juhatamine (parem/vasak pool, otse jmt), transpordivahendid; koolitee ja koolipäeva kirjeldus; kooli ja klassi iseloomustav sõnavara, tunniplaan, koolivaheajad; toiduained.

Vaba aeg.

Huvid (sport, filmid, raamatud, kollektioneerimine, reisimine jmt); erinevad vaba aja veetmise viisid (ükski, sõprade, pereliikmetega jmt); erinevad spordialad, kirjanduse-, kunsti- ja muusikaliigid; erinevate kultuuride eripära mõistmine ja koosseisusteerimise aktsepteerimine/mõistmine.

1.4. Kaheksas klass

1.4.1. Õpitulemused

- 1) tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades õpitavat keelt emakeelena rääkiva kõnelejaga;
- 2) saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
- 3) mõistab õpitud temaatika piires olulist;
- 4) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 5) hangib infot erinevatest võõrkeelsetest infoallikatest;
- 6) on omandanud esmased teadmised õpitava keele maa kultuuriloost;
- 7) teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri erinevusi ning oskab neid

arvestada;

8) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;

9) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning vajaduse korral kohandab oma õpistrateegiaid.

Keeleteadmised: vene keel B-keelena

- Keeleteadmiste tabel näitab, millisel kooliastmel mingit keeleteadmist õpetama hakatakse, mitte selle omandamist. Keeleteadmiste tabel ei kajasta keelepädevuse kujunemist.
- Keeleteadmisi tuleb vaadelda ühtsete keeleoskustasemete kontekstis, lähtudes sellest, milliseid grammatika komponente mingil tasemel kirjeldatud keeleteoiminguteks võiks vaja minna.
- Keelestruktuurid on esitatud kooliastmeti ja need on seotud sellel kooliastmel saavutatava keeleoskustasemega, seega tuleb neid käsitleda koos osaoskuste tabeli ning kooliastmete õpitulemustega osaoskustes.

KIRI JA HÄÄLDUS	Sõnarõhu muutumine nimisõnade käänamisel. Sõnarõhu muutumine tegusõnade vormides.
NIMISÕNA	Mees- ja naissoost sõnad, mille lõpus on <i>-ь</i> . Naissoost sõnad, mille lõpus on <i>-ия</i> (nt <i>Эстония, история, гимназия</i>). Keskssoost sõnad <i>имя</i> ja <i>время</i> ; keskssoost sõnad, mille lõpus on <i>-ие</i> (nt <i>задание</i>). Üldsoost nimisõnad (nt <i>сирота, коллега, умница</i>). Käänete nimetused ja küsimused. Sageli kasutatavad käändumatud sõnad (nt <i>евро, кино, метро, пальто, кофе</i>). Кääндкonnad; nimisõna käändelõpud ainsuses (I ja II käändkond). Родительный: kuuluvuse väljendamine (nt <i>книга брата, отец Кристины</i>); eitus <i>нет</i> sõnaga, koha tähistamine (küsimus <i>откуда?</i> ja vastus eessõnade <i>из</i> ja <i>с</i> abil). Предложный: sise- ja väliskoha tähistamine (küsimus <i>где?</i> ja vastus <i>в</i> ja <i>на</i> eessõnade abil). Винительный: sise- ja väliskoha tähistamine (küsimus <i>куда?</i> ja

	vastus eessõnade <i>в</i> ja <i>на</i> abil); otsese tegevuse objekti tähistamine (nt tegusõnadega <i>видеть, читать, любить</i>). Дательный: käändevormide kasutamine eessõnata; tegusõnadega <i>желать, верить, помогать</i> ; kuid <i>желать чего?</i> <i>Р.п.; верить во что? В.п.</i> Творительный käändevormide kasutamine eessõnata.
OMADUSSÕNAD	Omadussõnade käänamine ainsuses sõltuvalt sõna tüvest (tüve lõpuhäälik palataalne/mittepalataalne). Omadussõna võrdlusastmete moodustamine.
TEGUSÕNA	I pöördkond (<i>еть-, ать-, ять</i> -lõpulised tegusõnad) ja II pöördkond (<i>ить</i> -lõpulised tegusõnad). Enesekohased tegusõnad ja nende pöördvormid (nt <i>интересоваться, находиться</i>); tegusõnade <i>просыпаться, причёсываться, заниматься, находиться, мыться, умываться, одеваться, начинаться, кончатся</i> rööramine. Verbireksioon (käänete kaupa). Tingiv kõneviis ja selle vormi moodustamine. Käskiv kõneviis ja selle vormi moodustamine.
ASESÕNA	Omastavate asesõnade käänamine. Näitavad asesõnad ja nende käänamine.
MÄÄRSÕNA	Määrsõnade <i>здесь, тут, там</i> kasutamine. Määrsõnade moodustamine omadussõnadest.
ARVSÕNA	Järgarvsõnad.
ABISÕNAD	Eitussõna <i>нет</i> (nt <i>нет отца, мамы, книги</i>). Eessõnade <i>в, на, из, с</i> kasutamise (koha tähistamiseks). Eraldusseose väljendamine sidesõnaga <i>или</i> .

LAUSE STRUKTUUR	<p>Lihtöeldis ja öeldistäide (nimisõna nimetavas käändes, määrsõna, isikuline asesõna). Küsimus <i>где?</i> ja vastus (määrsõnade <i>здесь, тут, там</i> kasutamine, предложный kääne). Öeldistäide (nimisõna творительный käändes). Küsimus <i>куда?</i> ja vastus (винительный kääne). Küsimus <i>откуда?</i> ja vastus (родительный kääne). Küsimused <i>чей? чья? чьё? чьи?</i> ja vastused (possesiivsete asesõnade kasutamine, родительный kääne). Küsimus <i>когда? какого года? в каком году?</i> ja vastused (nädalapäevad, kuud, kellaeg, aasta).</p>
-----------------	---

1.4.2. Õppesisu

Mina ja teised.

Võimed, tugevused ja nõrkused: mida oskan/suudan teha, milles olen tugev/nõrk (sama teiste kohta); iseloomu kirjeldav sõnavara; kehaosad, kuidas olla terve, kergemad terviseprobleemid (peavalu, palavik jmt); suhted sõprade ja lähikondlastega: nt sõprus- ja armastussuhted ja nendega seonduvad probleemid.

Kodu ja lähiümbrus.

Kodu/elukoha sõnavara (korter, maja, eri ruumid, oma tuba, sisustus jmt), koduümbrust kirjeldav sõnavara (majad, park, põld, teed, väljakud jmt); sündmuste ja tähtpäevade tähistamine perekonnas ja kodukohas; elukoha kirjeldus (maja, tuba jmt); kodukoha vaatamisväärsuste tutvustamine, pereliikmete kodused tööd ja tegevused.

Kodukoht Eesti.

Eesti lühikirjeldus (riigikord, naaberriigid jmt), põhilised tähtpäevad (jõulud, jaanipäev jmt) ja kultuuritavad (laulu- ja tantsupeod jmt); mõned tuntumad Eesti vaatamisväärsused; linna- ja maaelu kirjeldav sõnavara; ilmastikunähtused; käitumine ja tegevused looduses eri aastaegadel.

Riigid ja nende kultuur.

Õpitavat keelt kõnelevate riikide sümboolika, tähtpäevad ja kombed;
mõned tuntumad sündmused ja saavutused ning nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast; õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid; Eesti naaberriikide ja tuntumate maailmariikide nimed, rahvad ja keeled.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö.

Tee küsimine ja juhatamine (parem/vasak pool, otse jmt), transpordivahendid; koolitee ja koolipäeva kirjeldus; kooli ja klassi iseloomustav sõnavara, tunniplaan, koolivaheajad; toiduained, tervislik toiduvalik, igapäevane hügieen; sisseostud ja suhtlemine teeninduses (kauplus, turg, transport jmt) ja helistamine; tuntumad ametid, nendega seotud tegevused, edasiõppe võimalused (koolitüübid jmt).

Vaba aeg.

Huvid (sport, filmid, raamatud, kolleksioneerimine, reisimine jmt); erinevad vaba aja veetmise viisid (üksi, sõprade, pereliikmetega jmt), eelistuste põhjendamine; erinevad spordialad, kirjanduse-, kunsti- ja muusikaliigid; meediavahendid (ajakirjandus, raadio, televisioon, Internet) ja nende eakohased kasutamismõisted.

1.5. Üheksas klass**1.5.1. Õpitulemused**

Põhikooli lõpetaja vene keeles:

- 1) tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades õpitavat keelt emakeelena rääkiva kõnelejaga;
- 2) saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
- 3) mõistab õpitud temaatika piires olulist;
- 4) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 5) hangib infot erinevatest võõrkeelsetest infoallikatest;

- 6) on omandanud esmased teadmised õpitava keele maa kultuuriloost;
 7) teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri erinevusi ning oskab neid arvestada;
 8) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
 9) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning vajaduse korral kohandab oma õpistrateegiaid.

Keeleoskuse hea tase 9. klassi lõpus:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Vene keel	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2

A2.2

Kuulamine

Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuulnud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis).
 Vajab sageli kuuldu täpsustamist.

Lugemine

Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel.

Rääkimine

Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttav

teemal, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.

Kirjutamine

Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesti oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu *aga, sest, et* jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).

Keeleteadmised: vene keel B-keelena

- Keeleteadmiste tabel näitab, millisel kooliastmel mingit keeleteadmist õpetama hakatakse, mitte selle omandamist. Keeleteadmiste tabel ei kajasta keelepädevuse kujunemist.
- Keeleteadmisi tuleb vaadelda ühtsete keeleoskustasemete kontekstis, lähtudes sellest, milliseid grammatika komponente mingil tasemel kirjeldatud keeleteoiminguteks võiks vaja minna.
- Keelestruktuurid on esitatud kooliastmeti ja need on seotud sellel kooliastmel saavutatava keeleoskustasemega, seega tuleb neid käsitleda koos osaoskuste tabeli ning kooliastmete õpitulemustega osaoskustes.

KIRI JA HÄÄLDUS	Sõnarõhu muutumine nimisõnade käänamisel. Sõnarõhu muutumine tegusõnade vormides.
NIMISÕNA	Mees- ja naissoost sõnad, mille lõpus on <i>-ь</i> . Naissoost sõnad, mille lõpus on <i>-ия</i> (nt <i>Эстония, история, гимназия</i>). Kesksoost sõnad <i>имя</i> ja <i>время</i> ; kesksoost sõnad, mille lõpus on <i>-ие</i> (nt <i>задание</i>). Üldsoost nimisõnad (nt <i>сирота, коллега, умница</i>). Käänete nimetused ja küsimused. Sageli kasutatavad käändumatud sõnad (nt <i>евро, кино, метро, пальто, кофе</i>).

	<p>Käändkonnad; nimisõna käändelõpud ainsuses (I ja II käändkond).</p> <p>Родительный: kuuluvuse väljendamine (nt <i>книга брата, отец Кристины</i>); eitus net sõnaga, koha tähistamine (küsimus <i>откуда?</i> ja vastus eessõnade <i>из</i> ja <i>с</i> abil).</p> <p>Предложный: sise- ja väliskoha tähistamine (küsimus <i>где?</i> ja vastus <i>в</i> ja <i>на</i> eessõnade abil).</p> <p>Винительный: sise- ja väliskoha tähistamine (küsimus <i>куда?</i> ja vastus eessõnade <i>в</i> ja <i>на</i> abil); otsese tegevuse objekti tähistamine (nt tegusõnadega <i>видеть, читать, любить</i>).</p> <p>Дательный: käändevormide kasutamine eessõnata; tegusõnadega <i>желать, верить, помогать</i>; kuid <i>желать чего?</i> <i>Р.п.</i>; <i>верить во что?</i> <i>В.п.</i></p> <p>Творительный käändevormide kasutamine eessõnata.</p>
OMADUSSÕNAD	<p>Omadussõnade käänamine ainsuses sõltuvalt sõna tüvest (tüve lõpuhäälik palataalne/mittepalataalne).</p> <p>Omadussõna võrdlusastmete moodustamine.</p>
TEGUSÕNA	<p>I pöördkond (<i>еть-, ать-, ять</i>-lõpulised tegusõnad) ja II pöördkond (<i>ить</i>-lõpulised tegusõnad).</p> <p>Enesekohased tegusõnad ja nende pöördvormid (nt <i>интересоваться, находиться</i>); tegusõnade <i>просыпаться, причёсываться, заниматься, находиться, мыться, умываться, одеваться, начинаться, кончаться</i> rööramine.</p> <p>Verbireksioon (käänete kaupa).</p> <p>Tingiv kõneviis ja selle vormi moodustamine.</p> <p>Käskiv kõneviis ja selle vormi moodustamine.</p>
ASESÕNA	<p>Omastavate asesõnade käänamine.</p> <p>Näitavad asesõnad ja nende käänamine.</p>

MÄÄRSÕNA	Määrsõnade <i>здесь, тут, там</i> kasutamine. Määrsõnade moodustamine omadussõnadest.
ARVSÕNA	Järgarvsõnad.
ABISÕNAD	Eitussõna <i>нет</i> (nt <i>нет отца, мамы, книги</i>). Eessõnade <i>в, на, из, с</i> kasutamise (koha tähistamiseks). Eraldusseose väljendamine sidesõnaga <i>или</i> .
LAUSE STRUKTUUR	Lihtöeldis ja öeldistäide (nimisõna nimetavas käändes, määrsõna, isikuline asesõna). Küsimus <i>где?</i> ja vastus (määrsõnade <i>здесь, тут, там</i> kasutamine, предложный kääne). Öeldistäide (nimisõna творительный käändes). Küsimus <i>куда?</i> ja vastus (винительный kääne). Küsimus <i>откуда?</i> ja vastus (родительный kääne). Küsimused <i>чей? чья? чье? чьи?</i> ja vastused (possesiivsete asesõnade kasutamine, родительный kääne). Küsimus <i>когда? какого года? в каком году?</i> ja vastused (nädalapäevad, kuud, kellaeg, aasta).

1.5.2. Õppesisu

Mina ja teised.

Võimed, tugevused ja nõrkused: mida oskan/suudan teha, milles olen tugev/nõrk (sama teiste kohta); iseloomu kirjeldav sõnavara; kehaosad, kuidas olla terve, kergemad terviseprobleemid (peavalu, palavik jmt); suhted sõprade ja lähikondlastega: nt sõprus- ja armastussuhted ja nendega seonduvad probleemid.

Kodu ja lähiümbrus.

Kodu/elukoha sõnavara (korter, maja, eri ruumid, oma tuba, sisustus jmt), koduümbrust kirjeldav sõnavara (majad, park, põld, teed, väljakud jmt); sündmuste ja tähtpäevade tähistamine perekonnas ja kodukohas; elukoha kirjeldus (maja, tuba jmt); kodukoha vaatamisväärsuste tutvustamine, pereliikmete kodused tööd ja tegevused.

Kodukoht Eesti.

Eesti lühikirjeldus (riigikord, naaberriigid jmt), põhiline sümboolika (lipp, rahvuslill ja,-lind jmt), põhilised tähtpäevad (jõulud, jaanipäev jmt) ja kultuuritavad (laulu- ja tantsupeod jmt); mõned tuntumad Eesti vaatamisväärsused; linna- ja maaelu kirjeldav sõnavara; ilmastikunähtused; käitumine ja tegevused looduses eri aastaegadel; loodusrikkused (mets, puhas õhk, vesi, loomad jmt) ja nende hoidmine linnas ja maal (prügiliigid, materjalid, taaskasutamise võimalused jmt).

Riigid ja nende kultuur.

Õpitavat keelt kõnelevate riikide sümboolika, tähtpäevad ja kombed;

mõned tuntumad sündmused ja saavutused ning nendega seotud nimed ajaloo- ja

kultuurivaldkonnast; õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid; Eesti naaberriikide ja tuntumate maailmariikide nimed, rahvad ja keeled.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö.

Tee küsimine ja juhatamine (parem/vasak pool, otse jmt), transpordivahendid; koolitee ja koolipäeva kirjeldus; kooli ja klassi iseloomustav sõnavara, tunniplaan, koolivaheajad; toiduained, tervislik toiduvalik, igapäevane hügieen; sisseostud ja suhtlemine teeninduses (kauplus, turg, transport jmt) ja helistamine; tuntumad ametid, nendega seotud tegevused, edasiõppe võimalused (koolitüübid jmt).

Vaba aeg.

Huvid (sport, filmid, raamatud, kolleksioneerimine, reisimine jmt); erinevad vaba aja veetmise viisid (üksi, sõprade, pereliikmetega jmt), eelistuste põhjendamine; erinevad spordialad, kirjanduse-, kunsti- ja muusikaliigid; erinevate kultuuride eripära mõistmine ja kooseksisteerimise aktsepteerimine/mõistmine; meediavahendid (ajakirjandus, raadio, televisioon, Internet) ja nende eakohased kasutamismõisted, meediavahenditest saadav kasu ja võimalikud ohud; erinevate reklaamtekstide mõistmine tarbija seisukohast.

1.6. Füüsiline õpikeskkond

1. Kool korraldab õppe vajadusel rühmades.
2. Kool korraldab õppe klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

1. Inglise keel

1.1. Üldalused

1.1.1. Õppe- ja kasvatuse eesmärgid

Põhikooli A-võõrkeele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) saavutab iseseisva keelekasutaja taseme, mis võimaldab selles keeles igapäevastes situatsioonides suhelda ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid originaaltekste;

- 2) huvitub võõrkeelte õppimisest ja nende kaudu silmaringi laiendamisest;
- 3) omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
- 4) omandab oskuse edaspidi õppida võõrkeeli ning pidevalt täiendada oma keeleoskust;
- 5) huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- 6) oskab kasutada eakohaseid võõrkeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteosed, sõnaraamatud, internet), et leida vajalikku infot ka teistes valdkondades ja õppeainetes.

1.1.2. Õppeaine kirjeldus

A-võõrkeel on enamikule õpilastest esimene kokkupuude teise keele ja kultuuriga, mistõttu üks A-võõrkeele õppe olulisemaid ülesandeid on äratada õpilastes huvi teiste keelte ja kultuuride vastu ning tekitada võõrkeele õppeks motivatsiooni.

Võõrkeele kui suhtlusvahendi omandamine on pikaajalist pingutust nõudev tegevus, mis eeldab õppija aktiivset osalust.

A-võõrkeele õppimisel saadud õpioskused on aluseks järgmiste võõrkeelte omandamisel. Õppija keeleoskuse arengut toetab ka lõimitud aine- ja keeleõpe.

Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse õpetuse põhimõtetest. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel.

Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamise juurde.

Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm).

Pragmaatilise pädevuse kaudu areneb õppija võime mõista ja luua tekste.

Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamine, lugemine, rääkimine, kirjutamine) kaudu.

Keeleõppe telje moodustavad teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujundatakse suhtluspädevust. Põhikoolis on teemade käsitlemisel lähtepunktiks „Mina ja minu lähiümbrus“.

Kõigis kooliastmetes ja klassides käsitletakse teemasid kõigist teemavaldkondadest, kuid

rõhuasetused ja maht on erinevad. Teemade käsitlemisel lähtutakse vastava kooliastme õpilaste kogemustest, huvidest ja vajadustest.

Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Emakeelt võib kasutada vajaduse korral selgituste andmiseks.

Oluline on ka õpioskuste arendamine, sealhulgas oskus seada endale õpieesmärke ja analüüsida oma õpitulemusi, kasutades nt Euroopa keelemappi või õpimappi.

Kõigis kooliastmetes on oluline osa paaris- ja rühmatööl. Õpilasi suunatakse üha enam tegema eakohast iseseisvat tööd (lugema, infot hankima, projektides osalema jne).

Õppetegevusi kavandades lähtutakse didaktilistest põhiprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetselt abstraktsele) ning keelekasutuse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest).

Võõrkeeleeõppes on kesksel kohal tegevused, mis nõuavad keele eesmärgistatud kasutamist ning lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte.

Õpitava võõrkeelega tihedama kontakti loomiseks, suhtluspädevuse ja kultuuriteadlikkuse arendamiseks ergutatakse õpilasi kasutama õpitavat keelt ka väljaspool keeletundi. Selleks sobivad erinevad ülesanded: iseseisev lugemine, teabe otsimine eri allikatest, projektitööd, kus õpilased töötavad õpetaja juhendamisel koos, kasutades kõiki osaoskusi. Õpilaste motiveerimiseks on soovitatav aidata neil leida kirjasõpru, korraldada õppereise ja õpilasvahetust ning kutsuda keeletundi õpitavat keelt emakeelena kõnelejaid.

Kõigis kooliastmes on oluline õppijat motiveerida ning kujundada temas positiivset hoiakut keeleõppesse. Eduelamuse saavutamiseks luuakse tundides positiivne õhkkond ja väärtustatakse õppija iga edusammu.

Õppimist toetab kujundav hindamine, igal õppeperioodil antakse õppijale tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis. Tunnustatakse ka tulemuse saavutamiseks tehtud jõupingutusi. Vigu käsitletakse normaalse keeleõppe osana, nende analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keelekasutust korrigeerida.

Õpetaja hinnangute kõrval kasutatakse õppes enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid, võttes vajaduse korral abiks nt Euroopa keelemapi.

1.1.3. Läbivad teemad õppeaines

Võõrkeelte valdkonna ained kajastavad erinevates kooliastmetes õpiesmärke ja teemasid, mis toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid.

Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmiste teemavaldkondadega:

- 1) „Õppimine ja töö“ – elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- 2) „Kodukoht Eesti“ – keskkond ja jätkusuutlik areng;
- 3) „Kodukoht Eesti“, „Riigid ja nende kultuur“ – kultuuriline identiteet;
- 4) „Igapäevaelu. Õppimine ja töö“, „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“ – teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon;
- 5) „Mina ja teised“, „Kodu ja lähiümbrus“, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö“ – tervis ja ohutus;
- 6) „Mina ja teised“, „Kodu ja lähiümbrus“, „Kodukoht Eesti“, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö“, „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“ – väärtused ja kõlblus.

1.1.4. Pädevused

Pädevustes eristatakse järgmisi omavahel seotud komponente: teadmised, oskused, väärtushinnangud ja käitumine. Nimetatud nelja komponendi õpetamisel on kandev roll õpetajal, kelle väärtushinnangud ja enesekehtestamisoskus loovad sobiliku õpikeskkonna ning mõjutavad õpilaste väärtushinnanguid ja käitumist. Võõrkeelte valdkonda kuuluvate õppeainete õppe-eesmärkides ja õpitulemustes sisalduvad keelepädevus, kultuuridevaheline pädevus (väärtushinnangud, käitumine) ja õpioskused. Võõrkeeli õpetades kujundatakse kõiki üldpädevusi (väärtuspädevust, sotsiaalset pädevust, enesemääratluspädevust, õpipädevust, suhtluspädevust, matemaatikapädevust, ettevõtlikkuspädevust) seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja -tegevuste kaudu. Väärtuspädevust toetatakse õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimise kaudu. Õpitakse mõistma ja aktsepteerima erinevaid väärtussüsteeme, mis lähtuvad kultuurilisest eripärast. Sotsiaalne pädevus annab võimaluse ennast ka võõrkeeltes edukalt teostada. Erinevates igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks on lisaks sobivate keelendite valikule vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid. Seetõttu on sotsiaalne pädevus tihedalt seotud väärtuspädevusega. Sotsiaalse pädevuse kujundamisele aitab kaasa erinevate õpitöövormide kasutamine (nt rühmatöö, projektõpe) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest. Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeleõppes kasutatavate teemade kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnis käsitleda arutluste, rollimängude ning muude õpitegevuste kaudu, mis aitavad õpilastel jõuda iseenda sügavamale mõistmiseni. Oma tugevate ja nõrkade külgede hindamine on tihedalt seotud õpipädevuse arenguga. Õpipädevust kujundatakse pidevalt erinevaid õpistrateegiaid rakendades (nt teabe otsimine võõrkeelsetest allikatest, sõnaraamatu kasutamine). Olulisel kohal on eneserefleksioon ning õpitud teadmiste ja oskuste analüüsimine (nt Euroopa keelemapi põhimõtetest lähtuvalt). Suhtluspädevus on võõrkeeleõppe keskne pädevus. Võõrkeeleõpetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea eneseväljendus-, teksti mõistmise ja tekstiloome oskus on eduka suhtlemise eelduseks võõrkeeltes. Matemaatikapädevusega on võõrkeeleõppel kõige väiksem kokkupuude, kuid see on olemas, sest suhtluspädevuse raames tuleb osata võõrkeeles arvutada (nt sisseoste tehese), samuti saab teemade raames käsitleda matemaatikapädevuse vajalikkust erinevates elu- ja tegevusvaldkondades. Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeeleoskus. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas avardab õppija võimalusi viia ellu oma ideid ja eesmärke ning loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega.

1.1.5. Lõiming

Võõrkeelte ainekavad arvestavad teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste ainevaldkondade kaudu. Võõrkeeleõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelelised vahendid erinevate valdkondadega seonduvate teemade käsitlemiseks.

Võõrkeelteoskus võimaldab muu hulgas õppijale ligipääsu lisateabeallikatele (teatmeteosed, võõrkeelne kirjandus, internet jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks.

Võõrkeelte ja eesti keele kui teise keele omandamisel on suureks toeks koostöös teiste ainevaldkondadega keeleoskuse integreeritud õppematerjalide kasutamine lõimitud aine- ja keeleõppe raames (LAK-õpe, keelekümbel).

Võõrkeelte valdkonnal on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeleõppes rakendatakse väga palju emakeeles omandatud ja kantakse seda üle teise kultuurikonteksti.

Võõrkeelte ja eesti keele kui teise keele ainekavad haakuvad ennekõike ajaloo ja ühiskonnaõpetuse, geograafia, loodusõpetuse, bioloogia, tehnoloogia, inimeseõpetuse, muusika ning kunstõpetuse teemadega.

Kunstipädevusega puututakse kokku eri maade kultuurisaavutusi tundma õppides ning teemade (nt „Riigid ja nende kultuur“, „Vaba aeg“) ja vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jmt). Tehnoloogiapädevus areneb arvatult kasutades.

Arvuti on võõrkeeltes nii erinevate tööde tegemise kui ka suhtlus- ja info otsimise vahend. Loodusteaduslik pädevus teostub erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide kaudu.

1.1.6. Õpitulemused ja õppesisu

I kooliaste

I kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

3. klassi lõpetaja:

- 1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks;
- 3) reageerib adekvaatselt väga lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 4) on omandanud esmased teadmised õpitava keele maast ja kultuurist;
- 5) suhtub positiivselt võõrkeele õppimisesse;
- 6) kasutab esmaseid õpioskusi (kordamist, seostamist) võõrkeele õppimiseks;
- 7) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.

Keeleoskuse hea tase 3. klassi lõpus:

Kuulamine Lugemine Rääkimine Kirjutamine

Inglise keel A1.2 A1.1 A1.2 A1.1

Osaoskuste õpitulemused esitatakse punktis 5.

Õppesisu

Teemavaldkonnad:

Mina ja teised. Enese ja kaaslaste tutvustus.**Kodu ja lähiümbrus.** Pereliikmed, kodu asukoht.**Kodukoht Eesti.** Riik, pealinn, rahvused; aastaajad, kodukoha kirjeldus.**Igapäevaelu. Õppimine ja töö.** Lihtsad tegevused kodus ja koolis ning nende tegevustega seotud vahendid.**Vaba aeg.** Lemmiktegevused ja eelistused.**Õppetegevus**

I kooliastmes on oluline mängulisus, suur kaal on salmidel ja lauludel. Rõhk on kuulamisel ning rääkimisel. Omandatakse esmane sõnavara.

Õpetaja julgustab õpilasi kasutama õpitud väljendeid ja lühilauseid kontekstis. Õpilased õpivad võõrkeele häälikuid eristama ning omandavad õige hääldusaluse. Loetakse ja kirjutatakse peamiselt seda, mis on suuliselt juba õpitud. Peamise õpistrateegiana kasutatakse õpitu kordamist ja seostamist. Tunnis juhitakse õpilasi töötama nii paaris kui ka rühmas.

Metoodiliste võtete valikul lähtutakse eakohasusest. Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) teatud sõnale või fraasile reageerimine (käetõstmine, püstitõusmine, esemele või pildile osutamine);
- 2) loetellu sobimatu sõna äratundmine;
- 3) kuuldu põhjal pildi täiendamine;
- 4) tähelepanelikku kuulamist nõudvate mängude mängimine (nt bingo);
- 5) laulude ja luuletuste kuulamine ning nende põhjal ülesande täitmine (nt ridade järjestamine, riimuvate sõnade leidmine);
- 6) dialoogide, laulude ja luuletuste esitamine;
- 7) häälega lugemine;
- 8) rääkimine pildi alusel;
- 9) ära kirja tegemine ja mudeli järgi kirjutamine.

II kooliaste

II kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

6. klassi lõpetaja:

- 1) saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
- 2) mõistab olulist õpitud temaatika piirides;
- 3) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 4) tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades õpitavat keelt emakeelena kõnelejaga;
- 5) teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri sarnasusi ja erinevusi ning oskab neid arvestada;
- 6) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 7) töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) seab endale õpieesmärged ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi.

Keeleoskuse hea tase 6. klassi lõpus:

Kuulamine Lugemine Rääkimine Kirjutamine

Inglise keel A2.2 A2.2 A2.2 A2.2

Osaoskuste õpitulemused esitatakse punktis 5.

Õppesisu

I kooliastmes alustatud alateemad jätkuvad osaoskuste arengu põhjal. Neile lisanduvad järgmised alateemad:

Mina ja teised. Iseloom, välimus, enesetunne ja tervis, suhted sõpradega ja lähikondsetega, ühised tegevused, viisakas käitumine.

Kodu ja lähiümbus. Kodu ja koduümbus, sugulased; pereliikmete ametid; igapäevased kodused tööd ja tegemised.

Kodukoht Eesti. Eesti asukoht, sümboolika ja tähtpäevad; linn ja maa, Eesti loodus, ilm, käitumine looduses.

Riigid ja nende kultuur. Õpitavat keelt kõnelevate riikide sümboolika, tähtpäevad ja kombed, mõned tuntumad sündmused, saavutused ning nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast; eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad, Eesti naaberriigid.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Kodused toimingud, söögikorrad, hügieeniharjumused; turvaline

liiklemine, tee küsimine ja juhatamine; poes käik, arsti juures käimine; kool ja klass, koolipäev, õppeained; ametid.

Vaba aeg. Huvid, erinevad vaba aja veetmise viisid.

Õppetegevused

II kooliastmes julgustab õpetaja õpilast võõrkeeles suhtlema, suurendades suulise suhtluse kõrval järk-järgult kirjalike tööde mahtu.

Kuulamis- ja rääkimisoskuse kõrval muutuvad tähtsaks ka lugemis- ja kirjutamisoskus, sh õigekirjaoskuse ja loovuse süstemaatiline arendamine. Jätkub põhisõnavara kiire laiendamine, õpilasi juhitakse iseseisvalt lugema. Oluline on arendada teksti mõistmise oskust. Suulist suhtlemisoskust arendatakse erineva sisuga rühmatöödega, sh mängude ja rollimängudega. Kirjutamisel on oluline tekstilooimeoskuse arendamine. Teemasid käsitledes pööratakse erinevate osaoskuste kaudu tähelepanu teiste kultuuride tundmaõppimisele ning kõrvutamisele oma kultuuriga. Õpilasi harjutatakse kasutama sõnaraamatuid.

Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine;
- 2) adapteeritud eakohaste tekstide iseseisev lugemine;
- 3) ülesande täitmine kuuldu ja loetu põhjal (nt tabeli täitmine, joonise täiendamine);
- 4) eri liiki etteütlused;
- 5) mudelkirjutamine (nt sõnumid, postkaardid, lühikesed kirjad);
- 6) järjestusülesanded (nt sõnad lauseteks, laused/lõigud tekstiks);
- 7) eakohased projektitööd;
- 8) lühiettekanded (nt projektitööde kokkuvõtted, huvialade tutvustamine);
- 9) rollimängud;
- 10) õppesõnastike kasutamine.

III kooliaste

III kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

Põhikooli lõpetaja:

- 1) mõistab endale tuttavalt teemal kõike olulist;

- 2) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärgi ning lühidalt põhjendada ja selgitada oma seisukohti ning plaane;
- 3) oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel teemadel;
- 4) saab õpitavat keelt emakeelena kõnelevate inimestega igapäevases suhtlemises enamasti hakkama, tuginedes õpitava keele maa kultuuritavadele;
- 5) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelsest eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 6) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, interneti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;
- 7) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

Keeleoskuse hea tase põhikooli lõpus:

Kuulamine Lugemine Rääkimine Kirjutamine

Inglise keel B1.2 B1.2 B1.2 B1.2

2.4.2. Õppesisu

I ja II kooliastmes alustatud alateemad jätkuvad osaoskuste arengu põhjal. Neile lisanduvad järgmised alateemad:

Mina ja teised. Võimed, tugevused ja nõrkused; inimestevahelised suhted, viisakusreeglid, koostöö ja teistega arvestamine.

Kodu ja lähiümbrus. Perekondlikud sündmused ja tähtpäevad; kodukoha vaatamisväärsused ja nende tutvustamine.

Kodukoht Eesti. Loodus ja looduskaitse; keskkonnahoidlik ja -säästlik käitumine; elu linnas ja

10 maal; Eesti vaatamisväärsused.

Riigid ja nende kultuur. Õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid ja nende lühiiseloostus, tuntumate riikide nimed, rahvad, keeled.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervislik eluviis ja toitumine, suhtlemine teeninduses, turvalisus; õpioskused ja harjumused, edasiõppimine ja kutsevalik; töökohad.

Vaba aeg. Kultuuriline mitmekesisus; kirjandus ja kunst, sport, erinevad meediavahendid ja reklaam.

2.4.3. Õppetegevused

III kooliastmes arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt. Olulisel kohal on sõnavara avardamine ja kinnistamine ning iseseisvate tööharjumuste väljakujundamine. Tunnis suheldakse peaaesjalikult õpitavas võõrkeeles. Õpilast suunatakse õpitavat keelt aktiivselt kasutama nii tunnis kui ka väljaspool tundi. Õpilane õpib lisaks harjumuspärasele tööle õppevahenditega lugema lühemaid adapteerimata ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kirjutamisoskuse arendamiseks kasutakse erinevat liiki loovtöid. Tähelepanu pööratakse loovuse arendamisele nii suulises kui ka kirjalikus väljendusoskuses.

Õpilased hakkavad lähenema keeleõppele analüüsivalt, õppides kõrvutama eri keelte sarnasusi ja erinevusi ning märkama enda ja teiste keelekasutusviigu.

Õpitakse mõistma kultuurierinevusi, neid teadvustama ning nendega arvestama. Õpilane õpib väärtustama mõtteviiside mitmekesisust, avaldama arvamust ning nägema ja arvestama erinevaid seisukohti.

Selleks sobivad näiteks:

- 1) eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine, sh iseseisev lugemine;
- 2) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine (nt ajaleheartiklid, uudised, filmid);
- 3) loovtööd (nt luuletused, lühikirjand, isiklikud kirjad, teadaanded, kuulutused, lühiülevaated);
- 4) lühireferaadid ja lihtsam uurimistöö;
- 5) projektitööd;
- 6) suulised ettekanded (nt projektitööde ja iseseisva lugemise kokkuvõtted);
- 7) rolli- ja suhtlusmängud;
- 8) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt tõlkesõnaraamat, internet).

Keeleteadmised: inglise keel A-keelena

Keelepädevus põhineb keeleteadmistel.

- Keeleteadmiste tabel näitab, millisel kooliastmel mingit keeleteadmist õpetama hakatakse, mitte selle omandamist. Keeleteadmiste tabel ei kajasta keelepädevuse kujunemist.
- Keeleteadmisi tuleb vaadelda ühtsete keeleoskustasemete kontekstis, lähtudes sellest, milliseid grammatika komponente mingil tasemel kirjeldatud keeletoiminguteks võiks vaja minna.
- Keelestruktuurid on esitatud kooliastmeti ja need on seotud sellel kooliastmel saavutatava keeleoskustasemega, seega tuleb neid käsitleda koos osaoskuste tabeli ning kooliastmete õpitulemustega osaoskustes

Sulgudes olevad näited ei ole ammendav loetelu

inglise keel	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
LAUSEÕPETUS	Tähestik; suur ja väike täht nimesdes; lihtlause; korraldused (käskiv kõne); enam kasutatavad rinnastavad sidesõnad (<i>and, but</i>).	Õigekiri õpitud sõnavara piires; sõnajärg jaatavas, eitavas, küsivas lauses; rindlaused; kaudne kõne (saatelause olevikus); suur ja väike algustäht (kuud, nädalapäevad, keeled, riigid); kirjavahemärgid (punkt, koma, küsi- ja hüüumärk, ülakoma); rinnastavad sidesõnad (<i>too, or</i>); alistavad sidesõnad (<i>when, because</i>).	Põimlaused; fraaside ja lausete ühendamine; <i>it/there</i> lause algul; tingimuslaused (I–III tüüp); kaudne kõne (aegade ühildumine, küsimused, korraldused, palved); kokku- ja lahkukirjutamise põhijuhud; kirjavahemärgid (jutumärgid); sõnade poolitamise põhireeglid (liitsõnad); alistavad sidesõnad (<i>however, though</i>).
TEGUSÕNA	Present Simple (<i>be/have</i>); Present Continuous.	Põhi- ja abitegusõnad; modaaltegusõnad (<i>can, must, may</i>); isikuline tegumood (<i>Present Simple, Past Simple, Future Simple, Past Continuous, Present Perfect</i>). Enam kasutatavad reegli- ja ebareeglipärased tegusõnad; <i>going-to</i> tulevik.	Harvemini esinevad ebareeglipärased tegusõnad (<i>grind, sew, ...</i>); isikuline tegumood (<i>Past Perfect, Present Perfect Continuous</i>); umbisikuline tegumood (<i>Present Simple / Past Simple</i>); modaaltegusõnad (<i>have to, ought, should, would</i>); tuleviku väljendamise erivõimalused; tarind <i>to</i> +infinitiiv, <i>ing</i> -vorm.
NIMISÕNA	Ainsus ja reeglipärane mitmus; omastav kääne; umbmäärane ja määrav artikkel+loendatav nimisõna.	Ebareeglipärane mitmus (<i>man/men, tooth/teeth</i>); aluse ja öeldise ühildumine; umbmäärane ja määrav	Ainsuslikud ja mitmuslikud nimisõnad; liitnimisõnad; artikli kasutamine isikunimede ja

		artikkel+loendamatu nimisõna; artikli puudumine; enam kasutatavad väljendid artiklitega ja ilma (<i>go home, have a headache, go to the theatre</i>).	geograafiliste nimedega; väljendid artiklitega ja ilma.
OMADUSSÕNA	Üldlevinud omadussõnad (<i>good, big, red</i>).	Omadussõnade võrdlusastmed; omadussõnade võrdlemine (<i>as...as, more... than</i>); <i>so/such</i> +omadussõna.	Omadussõnade kasutamine rahvusest ja kodakondsusest kõneldes; eritüvelised võrdlusastmed (<i>old-elder</i>); <i>enough/too</i> +omadussõna; omadussõna nimisõna funktsioonis (<i>the poor</i>).
ASESÕNA	Isikulised asesõnad; omastavad asesõnad.	Siduvad asesõnad (<i>that, who</i>); omastavate asesõnade absoluutvormid (<i>mine, yours</i>); umbmäärased asesõnad ja nende liitvormid (<i>some/any/no</i>).	Umbmäärased asesõnad (<i>either, neither</i>); umbisikulised asesõnad (<i>it, there</i>).
EESSÕNA	Enam kasutatavad eessõnad koha- ja ajamäärustes (<i>in, on, at, to</i>).	Aja-, koha- ja viisimäärustes esinevad eessõnad; enam kasutatavad eessõnalised väljendid (<i>next to, in the middle</i>).	Enam kasutatavad eessõnalised väljendid (<i>take part in, look forward to</i>); eessõnad viisimäärustes (<i>with, without</i>).
ARVSÕNA	Põhiarvud 1–20; telefoninumbrid.	Põhi- ja järgarvud; lihtmurrud (pool, veerand); kuupäevad, aastaarvud.	Protsent; aritmeetilised põhitehted; kümnenemurrud; arvsõna „0” erinev lugemine.
MÄÄRSÕNA	Levinumad aja- ja kohamäärsõnad (<i>now, here</i>); hulga- ja määramäärsõnad (<i>many, much</i>).	Määrsõnade moodustamine; sagedusmäärsõnad (liitega <i>-ly</i>); järjestavad määrsõnad; ebareeglipärased määrsõnad (<i>fast</i>);	Määrsõnade liigid ja võrdlemine; määrsõna koht lauses.

		viisimäärsõnad; hulga- ja määramäärsõnad (<i>a little, a few</i>).	
SÕNATULETUS		Arvsõna tuletusliited (- <i>teen, -ty</i>); nimisõna tuletusliited (- <i>er, -or</i>); määrsõna tuletusliide - <i>ly</i> .	Liitsõnad; enam kasutatavad ees- (<i>re-, un-</i>) ja järelliited (- <i>ness, -ion, -ous</i>) nimi-, omadus-, tegusõnade moodustamiseks.

1.1.7. Hindamine

I kooliastmes hinnatakse põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust.

Hinnates kasutatakse sõnalisi hinnanguid, mis toovad esile õpilase tugevused ja edusammud.

Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundeliselt.

Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle hinnangut andma. Õppetöö vältel toob ta koostöös õpetajaga esile:

- 1) oskused ja teadmised, mis ta on enda arvates hästi omandanud;
- 2) oskused või teadmised, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema.

2. klassis ei panda õpilastele hindeid, vaid antakse hinnanguid. Kirjalikud hinnangud üks kord veerandis.

II kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult. Igal õppeveerandil saab õpilane tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta. Töid, mis sisaldavad kõigi osaoskuste kontrolli, ei soovitata II kooliastmes teha mitte rohkem kui 4 õppeaastas.

III kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või integreeritult. Igal õppeveerandil saab õpilane tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta. Soovitatav on kasutada ülesandeid, mis hõlmavad erinevaid osaoskusi (nt projektitööd, iseseisev lugemine jmt).

Töid, mis sisaldavad kõigi osaoskuste kontrolli, on soovitatav III kooliastmes teha mitte rohkem kui 4 õppeaastas.

1.2. Teine klass

1.2.1. Õpitulemused

- 1) suhtub positiivselt inglise keele õppimisse
- 2) tunneb hääldusmärke
- 3) oskab peast tähestikku
- 4) oskab häälda oma ees- ja perekonnanime ning pereliikmete nimesid
- 5) tunneb lihtsamaid viisakusväljendeid
- 6) oskab tutvustada ennast ja oma pereliikmeid
- 7) oskab öelda arve 1-20
- 8) oskab nimetada lihtsamaid kehaosaid
- 9) saab aru lihtsamatest käsklustest
- 10) oskab öelda värvuste nimetusi

1.2.2. Õppesisu

2. klassis on põhirõhk kuulamisel ja rääkimisel. Oluline on mängulisus, suur kaal on rütmisalmidel ja lauludel. Omandatakse esmane sõnavara. Inglise keele õppimine 2. klassis on tihedalt lõimunud teiste ainevaldkondadega, näiteks muusika ja rütmika (laulud, rütmisalmid), matemaatika (arvutamine inglise keeles, ingliskeelsed matemaatikavõistlused Worldmathsday jt), eesti keel (tähestik, häälikud, keelemõisted), arvutiõpetus (interaktiivsed inglise keele harjutused www.koolibri.ee, www.miksike.ee jt), kunst ja käsitöö (kaartide jms valmistamine, kleepsude panemine, värvimine)

Teemad:

Hääldusmärgid.

Viisakusväljendid- Hello! Hi! Good morning! Goodbye! Here you are! Thank you! You are welcome! How are you? I am fine, thank you!

Enda ja pereliikmete tutvustamine- My name is.... My mother's/father's/brother's/sister's name is....

Teemad- mina, pere, kool, klass, õppevahendid, arvud 1-20, liitmine 20 piires, telefoninumbrid, kehaosad, värvid, omadussõnad (new, old, big, small), riietusesemed, liiklusvahendid, söögiriistad, eessõnad (on, in, under), lihtsamad tegevused (sitting, standing, playing, eating...) ajavormis present Continuous, tähestik, vasak ja parem pool

Käsklused- Stand up! Sit down! Turn round! Come here! Hands up! Hands down! Listen! Repeat! Walk! Run! Jump! Stop! Open! Close! Sing!

Read! Translate! Spell! Look! Show! Let's...! Go to the...! Stand at the.....! Touch your...! Clap your hands! Stamp your feet! Shake your...!

Count from... to...! Give me a...!

Küsimused ja vastused- What have you got? I have got.... Can you...? What can you see? I can see ... How old are you? I am... What are you? I am a boy/girl/child/pupil/teacher. Where are you? I am at school/home/work Where is the...? What is this/that? What colour is...? What are you doing? I am...

1.3 II kooliaste

1.3.1 Õpitulemused

II kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

6. klassi lõpetaja:

- 1) saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
- 2) mõistab olulist õpitud temaatika piirides;
- 3) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 4) tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades võõrkeelt emakeelena kõnelejaga;
- 5) teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri sarnasusi ja erinevusi ning oskab neid arvestada;
- 6) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;

- 7) töötab õpetaja täpsustavate juhiste järgi iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) seab endale õpieesmärgid ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi.

1.3.2 Õpitulemuste saavutamine

II kooliastmes julgustab õpetaja õpilast võõrkeeles suhtlema, suurendades suulise suhtluse kõrval järk-järgult kirjaliku väljenduse mahtu. Paralleelselt suulise väljendusoskusega suureneb järk-järgult kirjalike tööde maht, tähelepanu pööratakse õigekirjaoskuse ja tekstiloome arendamisele. Õpilast harjutatakse järjekindlalt kasutama sõnastikke ja sõnaraamatuid.

Õpilase sõnavara laiendamiseks juhitakse teda iseseisvalt lugema (nt kodulugemine). Tekstidest arusaamise õpetamiseks ja kontrollimiseks kasutatakse mitmekesiseid eakohaseid töövõtteid (nt ennustav lugemine/kuulamine; lühi-, valik- ja õige/vale-vastustega küsimused).

Suulist suhtlemisoskust arendatakse eri laadi paaris- ja rühmatöödega (nt mängud, ja rollimängud).

Vigade/eksimuste parandamiseks kasutab õpetaja erinevaid võtteid².

Oluline on julgustada õpilast oma mõtteid väljendama ja mitte teda pidevalt katkestada.

Teemade käsitlemisel on oluline osa teiste kultuuride tundmaõppimisel ning kõrvutamisel oma kultuuriga (nt e-õppe võimaluste kasutamine)³.

Osaoskuste arendamiseks sobivad:

- 1) eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine;
 - 2) eakohaste adapteeritud tekstide iseseisev lugemine;
 - 3) ülesande täitmine kuuldu ja loetu põhjal (nt tabeli täitmine, joonise täiendamine);
 - 4) erinevat liiki etteütluse kirjutamine;
 - 5) järjestusülesanded (nt sõnad lauseteks, laused/lõigud tekstiks);
 - 6) eakohased projektitööd;
 - 7) lühietteütlused (nt projektitööde kokkuvõtted, pildi kirjeldus, huvialade tutvustamine);
 - 8) rollimängud;
 - 9) mudelkirjutamine (nt sõnumid, postkaardid, lühikesed kirjad)
- jne.

1.3.4 Õpioskuste areng, õpimotivatsioon

II kooliastmes kasutab õpilane õppimisel palju mehaanilist kordamist. Õpetaja juhendamisel teadvustab õpilane selle strateegia piiratust ning õpib kasutama ka efektiivsemaid õpistrateegiaid (nt mõttekaardid, õpitava materjali ümberorganiseerimine ja süstematiseerimine, tegevuse ja aja kavandamine). Õpilast suunatakse tunnis õpitut loominguliselt rakendama ja kasutama oma keeleteadmisi uutes analoogsetes

suhtlussituatsioonides.

II kooliastmes vajavad õpilased nii paaris-, rühma- kui ka individuaalse töö juhendamist. Selle kooliastme lõpul võib rühmatööd kasutada ka keerukamate ja aeganõudvamate projekt tööde puhul.

Et toetada õpimotivatsiooni ning luua pingevaba õhkkond, tuleb silmas pidada:

- õpetamisel tuleb silmas pidada teismelise õpilase huve, elukogemust;
- õpetamisel tuleb arvestada erineva võimekusega õpilaste vajadusi, pakkudes neile parajat pingutust nõudvaid ülesandeid;
- õppeprotsessis on vead loomulikud; õpetaja analüüsib õpilaste vigu, vajadusel korrigeerib oma tegevust ning suunab õpilasi oma vigu märkama ja parandama;
- õpilase jõupingutusi tuleb tunnustada, kasutamata võrdlemist teistega ning rõhutamata võistlust;
- õpilast tuleb suunata märkama oma edusamme ja võrdlema oma saavutusi varasematega;
- hinnete ületähtsustamist tuleb vältida;
- ülesanded peavad olema eakohased, õpilane peab mõistma ülesande eesmärki.

1.3.5 Hindamine

Õpitulemuste hindamisel lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosast ⁵.

Õpilasele tuleb selgitada, et hindamine on õppeprotsessi loomulik osa. II kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult, andes tagasisidet eelkõige selle kohta, mida õpilane on hästi teinud. Ülesande eesmärgist lähtudes hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, grammatika õigsust).

Mahukaid kompleksseid kontrolltöid soovitatakse teha mitte sagedamini kui kord veerandis.

Õpilane hakkab koostöös kaaslaste ja õpetajaga seadma endale õpieesmärke ning andma hinnangut oma teadmistele ning oskustele.

Eesmärgiks on, et õpilased õpiks koostöös sõnastama, mida nad on enda arvates hästi omandanud ja/või mille omandamiseks peavad nad veel tööd tegema. Õpetaja valib töövormid (nt tunni ja/või teema lõpus lühikokkuvõtted, vestlused, eneseanalüüsilehed jmt), mis võimaldavad õpilastel oma tööd analüüsida (kirjeldada seda, mida ta teha oskab ning mida uut ja huvitavat ta on õppinud või teada saanud). Õpilasel peab olema võimalus saada tagasisidet oma keeleoskustaseme kohta.

Õpilane annab õpetaja juhendamisel õppeprotsessile ja oma tööle hinnangu õpitavas võõrkeeles, isegi kui eneseväljendusoskus on piiratud.

IV klass***Keeleteadmised***

Üldine keeletaseme kirjeldus: õpilane kasutab üksikuid äraõpitud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.

- 1) nimisõna: ainsus ja mitmus, erandlik mitmus (*child/children*), aluse ja öeldise ühildumine, omastav kääne;
- 2) artikkel: umbmäärane ja määrav artikkel, artikli puudumine;
- 3) omadussõna: omadussõna ühildumine nimisõnaga, võrdlusastmed;
- 4) arvsõna: põhi- ja järgarvud, kellaeg, kuupäev, aasta;
- 5) asesõna: isikulised ja omastavad asesõnad, näitavad ja küsivad asesõnad, umbmääraste asesõnade liitvormid (*everybody, nobody*);
- 6) tegusõna: põhitegusõna ja abitegusõna (*be, have, do*), modaaltegusõna *can*;
- 7) tegusõna vormistik: lihtolevik, kestev olevik, tarind *to+infonotive*;
- 8) määrsõna: sagedusmäärsõnad *always, never, sometimes, often*; järjestavad määrsõnad *after, beforei*;
- 9) sidesõna: *and, but, or*;
- 10) eessõna: enamkasutatavad eessõnad (*in, on, at, in front of, behind, with, under, to, up, down, from, after, before, next to*);
- 11) lauseõpetus: lihtlaused, sõnajärg jaatavas, eitavas ja küsivas lauses, lühivastused;
- 12) sõnatuletus: liitsõnad, arvsõna tuletusliited (*-teen ja -ty*);
- 13) tähestik: sõnade häälimine (*spelling*);
- 14) õigekiri: suur ja väike täht, nimisõna mitmuse lõpud, omadussõna võrdlusastmed, verbi vormid, kirjavahemärgid: punkt, koma, küsimärk, hüüumärk, ülakoma.

Õpitulemused (keeleteadmiste tase A1.1)

Kuulamisel IV klassi lõpetaja:

- 1) Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest.
- 2) Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi.
- 3) Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms.

Lugemisel IV klassi lõpetaja:

- 1) Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, postkaardid, meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühiankeedid, -küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo.

- 2) Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhustest.
- 3) Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist.
- 4) Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku.

Rääkimisel oskab IV klassi lõpetaja:

- 1) Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust.
- 2) Saab hakkama õpitud sõna-vara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi.
- 3) Hääldevead võivad põhjustada arusaamatusi.
- 4) Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause.

Kirjutamisel IV klassi lõpetaja:

- 1) Oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teisest inimesest.
- 2) Oskab täita lihtsat küsimustikku.
- 3) Tunneb õpitud sõnavara õigekirja.
- 4) Kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki.

Grammatika korrektus: Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhi-varas (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.

V klass

Keeleteadmised

- 1) nimisõna: ainsus ja mitmus, ainsuslikud ja mitmuslikud sõnad, erandlik mitmus, aluse ja öeldise ühildumine, omastav kääne;
- 2) artikkel: umbmäärane ja määrav artikkel, artikli puudumine, enamkasutatavad väljendid artiklitega ja ilma;
- 3) omadussõna: võrdlusastmed, omadussõnade võrdlemine (*as ... as, not as ... as, more...than*); tarindid *too + adjective* ;
- 4) arvsõnad ja mõõtühikud: põhi- ja järgarvud, lihtmurrud (pool ja veerand), kellaeg, kuupäev, aasta, pikkus, kaal, kaugus;
- 5) asesõna: isikulised asesõnad ja omastavad asesõnad, näitavad asesõnad, küsivad asesõnad, umbmäärased asesõnad ja nende liitvormid;
- 6) tegusõna: põhitegusõna ja abitegusõna (*be, have, do*), modaaltegusõna (*can*), enamkasutatavad reeglipärased ja ebareeglipärased tegusõnad;
- 7) tegusõna vormistik: üldajad (*Present Simple, Past Simple*), kestvad ajad (*Present Progressive*), käskiv kõneviis, tarindid *to + infinitive, want to + verb*;
- 8) määrsõna: sagedusmäärsõnad *always, usually, sometimes, never, once, twice, three times*; järjestavad määrsõnad *first, next, then, before, after*; määrsõnad liitega- *ly (suddenly)*;

9) sidesõnad: *and, but, that, or, when*;

10) eessõna: enamkasutatavad eessõnad (*in, on, in front of, behind, with, over, under, to, by, down, from, past, after, before, next to*), eessõnalised väljendid (*next to jt.*);

11) lauseõpetus: lihtlauseid, arvsõna tuletusliited *-teen ja -ty*, nimisõna tuletusliited *-er ja -or*, määrsõna tuletusliide *-ly*;

12) tähestik: sõnade häälimine (*spelling*)

13) õigekiri: suur ja väike täht, nimisõna mitmuse lõpud, omadussõna võrdlusastmed, verbi vormid;

14) kirjavahemärgid: punkt, küsimärk, hüüumärk, ülakoma.

Õpitulemused (keeleteadmiste tase A1.2- A2.1)

Kuulamisel V klassi lõpetaja:

- 1) Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavalt teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt.
- 2) Vajab kordamist ja selget hääldust.

Lugemisel V klassi lõpetaja:

- 1) Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid);
- 2) leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest.
- 3) Lugemise tempo on aeglane.
- 4) Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.

Rääkimisel V klassi lõpetaja:

- 1) Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi.
- 2) Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle.
- 3) Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida.
- 4) Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.

Kirjutamisel V klassi lõpetaja:

- 1) Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi.
- 2) Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühi-sõnumeid.
- 3) Oskab kasutada sidesõnu ja, ning jt.
- 4) Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku.

Grammatika korrektsus:

Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhi-varas (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.

VI klass

Keeleteadmised

- 1) nimisõna: ainsus ja mitmus, ainsuslikud ja mitmuslikud sõnad, erandlik mitmus, aluse ja öeldise ühildumine, omastav kääne;
- 2) artikkel: umbmäärane ja määrav artikkel, artikli puudumine, enamkasutatavad väljendid artiklitega ja ilma;
- 3) omadussõna: võrdlusastmed, omadussõnade võrdlemine, tarindid *too+ adjective* ja *not+ adjective+ enough*
- 4) arvsõna ja mõõtühikud: põhi- ja järgarvud, lihtmurrud (pool ja veerand), osa tervikust (*2 out of ten*), kellaeg, kuupäev, aasta, pikkus, kaal, kaugus;
- 5) asesõna: isikulised asesõnad ja omastavad asesõnad, näitavad asesõnad, küsivad asesõnad, umbmäärased asesõnad ja nende liitvormid;
- 6) tegusõna: põhitegusõna ja abitegusõna (*be, have, do*), modaaltegusõna (*can, must= have to, may*), enamkasutatavad reeglipärased ja ebareeglipärased tegusõnad;
- 7) tegusõna vormistik: üldajad (*Present, Past; Future Simple*), kestvad ajad (*Present and Past Progressive*), täisminevik (*Present Perfect*), käskiv kõneviis, tarindid *to+ infinitive, going to+ infinitive, want to+ verb*, tingiv kõneviis (*First Conditional*), kaudne kõne (saatelause on olevikus);
- 8) määrsõna : *sagedusmäärsõnad always, never, ever, sometimes, again, once, twice, three times*; järjestavad määrsõnad *first, next, then, finally, before, after, later, so*; määrsõnad liitega *-ly*; ebareeglipärased määrsõnad (*fast*);
- 9) sidesõnad: *and, but, that, or, when*;
- 10) eessõna: enamkasutatavad eessõnad (*in, on, at, in front of, behind, with, over, under, to, by, up, down, from, past, after, before, next to*), eessõnalised

Õpitulemused (keeleteadmiste tase A2.1- A2.2)

Kuulamisel VI klassi lõpetaja:

- 1) Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot.
- 2) Saab aru olmesfääris kuulnud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis).
- 3) Vajab sageli kuuldu täpsustamist.

Lugemisel VI klassi lõpetaja:

- 1) Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost.
- 2) Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel.

Rääkimisel VI klassi lõpetaja:

- 1) Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest.
- 2) Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega.
- 3) Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi.
- 4) Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemal, kuid võib vajada abi.
- 5) Kasutab õpitud põhisonavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on
- 6) vigu.
- 7) Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.

Kirjutamisel VI klassi lõpetaja:

- 1) Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukest oma kogemustest ja ümbritsevast.
- 2) Koostab lihtsaid isiklikke kirju.
- 3) Oskab kasutada sidesõnu aga, sest, et jt.
- 4) Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).

Grammatika korrektus:

Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhi-varas (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.

1.4 III kooliaste**1.4.1 Õpitulemused**

III kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

Põhikooli lõpetaja:

- 1) mõistab endale tuttavatel teemal kõike olulist;
- 2) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärgi ning lühidalt põhjendada ja selgitada oma seisukohti ning plaane;
- 3) oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel teemal;
- 4) saab õpitavat keelt emakeelena kõnelevate inimestega igapäevases suhtlemises enamasti hakkama, tuginedes õpitava keele maa kultuuritavadele
- 5) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelsest eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 6) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, Internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;

- 7) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

1.4.2 Õpitulemuste saavutamine

III kooliastmes arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt. Tunnis suheldakse peaaesjalikult õpitavas võõrkeeles. Õpetaja julgustab õpilast kasutama õpitavat keelt aktiivselt nii tunnis kui ka keelekeskkonnas (nt muuseumitund, õppereis, õpilasvahetus). Õpetaja suunab õpilast lugema lühemaid eakohaseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kirjutamisoskuse arendamiseks kasutatakse eri liiki loovtöid (nt lühiülevaade, sündmuse kirjeldus, lühikirjand, projektitööd). Õpetaja suunab õpilasi keeleõppele analüüsivalt lähenema, õpetades kõrvutama keelte sarnasusi ja erinevusi ning märkama enda ja teiste keelekasutusvigu. Õpetaja tutvustab ja selgitab erinevaid kultuurinähtusi ja informeerib õpilasi kultuurisündmuste (nt filmid, näitused, teatrietendused) külastusvõimalustest. Õpetaja innustab õpilast mõistma kultuurierinevusi, neid teadvustama ning nendega arvestama. Õpilast tuleb ergutada huvi tundma õpitavat keelt kõnelevate maade kultuuri ja nendes ühiskondades toimuva vastu. Õpilane õpib väärtustama mõtteviiside mitmekesisust, avaldama oma arvamust nähtu kohta ning arvestama erinevate seisukohtadega ².

Osaoskuste arendamiseks sobivad:

- 1) autentsete tekstid peamise sõnumi mõistmiseks (nt intervjuud, uudised);
 - 2) õppeotstarbelised salvestused üksikasjaliku informatsiooni leidmiseks;
 - 3) kohandatud ilukirjanduslikud tekstid (nt audioraamatud);
 - 4) info kogumine erinevatest võõrkeelsetest allikatest (nt meediaväljaanded, Internet);
 - 5) ettekanded (nt projektitööde ja iseseisva lugemise kokkuvõtted);
 - 6) loovtööd (nt luuletused, lühikirjandid, blogid, isiklikud kirjad, teadaanded, kuulutused, lühiülevaated);
 - 7) projektitööd (nt poster, ajalehe koostamine);
 - 8) lühireferaat ja lihtsam uurimistöö;
 - 9) erinevad rolli- ja suhtlusmängud (nt „Alias”, „Scrabble”);
 - 10) keelekeskkonna õppeülesanded (nt liikumine juhiste järgi, õpitava võõrkeele kodumaal toodetud kaubad poes, autod linnas, firmanimetused);
 - 11) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine (nt intervjuud, uudised, audioraamatud)
- jne.

1.4.3 Õpioskuste areng, õpimotivatsioon

III kooliastmes iseloomustab õpilast mõnevõrra suurem iseseisvus kui II kooliastmes.

Erinevus on selles, et õpilane hakkab teadlikult oma õpioskusi arendama:

valib ja kasutab talle sobivaid õpistrateegiaid, ehkki vajab veel õpetaja suunamist.

Kooliastme lõpus saab enamik õpilasi pikemaajaliste õpitegevustega hakkama ka õpetaja abita.

Õpioskusi arendatakse õpilasi aktiivselt tegevuste kavandamise kaasates. Oluline on, et õpilased ise saaksid teha valikuid (nt teemade, töömeetodite ja töö lõpptulemuste esitamise viis), anda hinnanguid ja võtta vastutust.

Et toetada õpimotivatsiooni ning luua pingevaba õhkkond, tuleb silmas pidada:

- õpetamisel tuleb lähtuda teismelise õpilase huvidest ja elukogemusest;
- õpetamisel on vaja arvestada erineva võimekusega õpilaste vajadustega, pakkudes neile parajat pingutust nõudvaid ülesandeid;
- õppeprotsessis on vead loomulikud; õpetaja analüüsib õpilaste vigu, vajadusel korrigeerib oma tegevust ning suunab õpilasi oma vigu märkama ja parandama;
- õpilase jõupingutusi tuleb tunnustada ja aidata kaasa adekvaatse minapildi kujunemisele;
- õpilane märkab oma edusamme ja oskab kasutada saavutatut edasisel õppimisel, kuid osa õpilasi vajab endiselt õpetaja suunamist;
- hinnete ületähtsustamist tuleb vältida;
- ülesanded peavad olema eakohased, õpilane peab mõistma ülesande eesmärki;
- õpetaja peab varasemast rohkem suunama õpilast rakendama õpitut väljaspool kooli (nt telesaated, filmid, eTwinning, internetipõhised suhtluskeskkonnad³). Eesmärk on anda õpilastele võimalus praktiseerida oma keeleoskust ning suhelda autentsetes keelekeskkonnas.

1.4.5 Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse põhikooli riikliku õppekava üldosast⁵.

Õpilasele tuleb selgitada, et hindamine on õppeprotsessi loomulik osa.

III kooliastmes hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult, andes õpilasele adekvaatset tagasisidet. Ülesande eesmärgist lähtudes hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, grammatika õigsust).

Mahukaid kompleksseid töid soovitatakse teha mitte rohkem kui kord veerandis.

Õpilane seab koostöös õpetajaga endale õpieesmärke ning annab oma teadmiste ja oskuste hinnangu. Koos kaasõpilastega leiab õpilane, mis on hästi omandatud ja/või mille omandamiseks peab veel tööd tegema. Õpetaja valib töövormid (nt tunni ja/või teema lõpus lühikokkuvõtted, vestlused, eneseanalüüsilehed), mis võimaldavad õpilastel oma tööd analüüsida. Õpilasel peab olema võimalus selgusele jõuda oma

keeleoskustasemes.

Õpilane annab õpetaja juhendamisel õppeprotsessile ja oma tööle hinnangu õpitavas võõrkeeles.

VII klass

Eesmärgiks on jõuda selleni, et õpilane suudab õpitud teemadel monolooge pidada, teemavaldkondadega seotud tekste kuulata ning neid ka seejärel jutustada, teksti detailselt lugeda ja lühikirjandeid kirjutada.

Õppesisu

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad

Mina ja teised. Võimed, tugevused ja nõrkused; inimestevahelised suhted, viisakusreeglid, koostöö ja teistega arvestamine.

Kodu ja lähiümbros. Perekondlikud sündmused ja tähtpäevad; kodukoha vaatamisväärsused ja nende tutvustamine.

Kodukoht Eesti. Loodus ja looduskaitse; keskkonnahoidlik ja -säästlik käitumine; elu linnas ja maal; Eesti vaatamisväärsused.

Riigid ja nende kultuur. Õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid ja nende lühiiseloostus, tuntumate riikide nimetused, rahvad, keeled.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervislik eluviis ja toitumine, suhtlemine teeninduses, turvalisus; õpioskused ja harjumused, edasiõppimine ja kutsevalik; töökohad.

Vaba aeg. Kultuuriline mitmekesisus; kirjandus ja kunst, sport, erinevad meediavahendid ja reklaam.

Keeleteadmised

Üldine keeletaseme kirjeldus: õpilane kasutab üksikuid äraõpituid tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.

15) nimisõna: erandlik mitmus (*child/children*), omastav kääne;

16) artikkel: umbmäärane ja määrav artikkel, artikli puudumine;

17) omadussõna: omadussõnade võrdlemine;

18) arvsõna: põhi- ja järgarvud, kuupäevad, aastaarvud;

19) asesõna: enesekohased asesõnad, siduvad asesõnad (*that, who, whom, whose, which*);

- 20) tegusõna: reeglipärased ja ebareeglipärased tegusõnad, ajavormid;
- 21) tegusõna vormistik: lihtolevik, lihtminevik, lihttulevik, kestev olevik, kestev minevik;
- 22) sidesõna: *and, that, or, but, if, because*;
- 23) eessõna: ajamääruses kasutatavad eessõnad (*at after, before, between, in, on*); kohamäärustes esinevad eessõnad (*in, at, on, up, under, above, behind, in front of, between, to, into*); viisimäärustes esinevad eessõnad (*by*);
- 24) lauseõpetus: sõnajärjestus jaatavas, eitavas ja küsivas lauses, lühivastused;
- 25) sõnatuletus: ees- ja järelliited (*un-, im-, -able*);
- 26) õigekiri: suur ja väike algustäht, nimisõna mitmuse lõpud, omadussõna võrdlusastmed, lühivormid, sõnade kokku-lahku kirjutamised põhijuhud.

Õpitulemused

Kuulamisel VII klassi lõpetaja:

- 1) Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldust, kui vestlus on tuttavalt igapäeva eluga seotud teemal.
- 2) Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.

Lugemisel VII klassi lõpetaja:

- 1) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid).
- 2) Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut.
- 3) Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist.
- 4) Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.

Rääkimisel oskab VII klassi lõpetaja:

- 1) Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest.
- 2) Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti.
- 3) On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav.
- 4) Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu.
- 5) Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.

Kirjutamisel oskab VII klassi lõpetaja:

- 1) Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi).

- 2) Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus).
- 3) Suhtleb *online*- vestluses (nt MSN).
- 4) Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline

VIII klass

Eesmärgiks on jõuda selleni, et õpilane suudab teemavaldkondadega seotud tekstide kuulamisel tuua välja olulise ja teha märkmeid, läbi viia intervjuud, lugeda adapteeritud ilukirjandust ning lihtsat igapäevast teksti, kirjutada kirja ja teadet.

Õppesisu

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad

Mina ja teised. Võimed, tugevused ja nõrkused; inimestevahelised suhted, viisakusreeglid, koostöö ja teistega arvestamine.

Kodu ja lähiümbrus. Perekondlikud sündmused ja tähtpäevad; kodukoha vaatamisväärsused ja nende tutvustamine.

Kodukoht Eesti. Loodus ja looduskaitse; keskkonnahoidlik ja -säästlik käitumine; elu linnas ja maal; Eesti vaatamisväärsused.

Riigid ja nende kultuur. Õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid ja nende lühiiseloostus, tuntumate riikide nimetused, rahvad, keeled.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervislik eluviis ja toitumine, suhtlemine teeninduses, turvalisus; õpioskused ja harjumused, edasiõppimine ja kutsevalik; töökohad.

Vaba aeg. Kultuuriline mitmekesisus; kirjandus ja kunst, sport, erinevad meediavahendid ja reklaam.

Keeleteadmised

Üldine keeletaseme kirjeldus: õpilane kasutab üksikuid äraõpitatud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.

27) nimisõna: omastav kääne;

28) artikkel: enamkasutatavad väljendid artiklitega ja ilma;

29) omadussõna: võrdlusastmed, tarindid, not ... enough, to, not ... to;

30) arvsõna: telefoninumbrid, protsent;

31) asesõna: omastavate asesõnade absoluutvormid (mine, yours), rõhutavad ja siduvad asesõnad (much/many, little/few);

- 32) tegusõna: ajavormid, modaalverbid, should/would, kaudne kõne, aegade ühildumine;
- 33) tegusõna vormistik: kestev tulevik, täisminevik, enneminevik, kestev täisminevik, ennetulevik;
- 34) sidesõna: *therefore, after, until, before*;
- 35) eessõna: ajamääruses kasutatavad eessõnad (*from ...to, till*); kohamäärustes esinevad eessõnad (*towards, up to, over, from, out of*); viisimäärustes esinevad eessõnad (*on, in*);
- 36) lauseõpetus: aja- ja sagedusmäärsõnade ning viisi- ja kohamääruste asetus lauses;
- 37) sõnatuletus: ees- ja järelliited (*dis-, re-, -able, -ly*);
- 38) õigekiri: arvsõnad, määrsõnad, kirjavahemärgid, sõnade kokku ja lahku kirjutamise põhijuhud.

Õpitulemused

Kuulamisel VIII klassi lõpetaja:

- 1) Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab.

Lugemisel VIII klassi lõpetaja:

- 1) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid).
- 2) Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.

Rääkimisel oskab VIII klassi lõpetaja:

- 1) On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav.
- 2) Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.

Kirjutamisel oskab VIII klassi lõpetaja:

- 1) Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi).
- 2) Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus).

IX klass

Eesmärgiks on jõuda selleni, et õpilane suudab kuulata tekste erinevate isikute esituses, võtta osa rollimängudest, kirjeldada pildiseeriat, lugeda populaarteaduslikku ja ilukirjanduslikku originaalteksti, töötada sõnaraamatu, käsiraamatu ja teiste teatmeteostega ning täita isiklike andmeid sisaldavaid blankette.

Õppesisu

Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis- ja kirjutamisteemad

Mina ja teised. Võimed, tugevused ja nõrkused; inimestevahelised suhted, viisakusreeglid, koostöö ja teistega arvestamine.

Kodu ja lähiümbrus. Perekondlikud sündmused ja tähtpäevad; kodukoha vaatamisväärsused ja nende tutvustamine.

Kodukoht Eesti. Loodus ja looduskaitse; keskkonnahoidlik ja -säästlik käitumine; elu linnas ja maal; Eesti vaatamisväärsused.

Riigid ja nende kultuur. Õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid ja nende lühiiseloostus, tuntumate riikide nimetused, rahvad, keeled.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Tervislik eluviis ja toitumine, suhtlemine teeninduses, turvalisus; õpioskused ja harjumused, edasiõppimine ja kutsevalik; töökohad.

Vaba aeg. Kultuuriline mitmekesisus; kirjandus ja kunst, sport, erinevad meediavahendid ja reklaam.

Keeleteadmised

Üldine keeletaseme kirjeldus: õpilane kasutab üksikuid äraõpitatud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.

- 1) nimisõna: ainsuslikud ja mitmuslikud sõnad;
- 2) artikkel: artikli kasutamine isikunimedega ja geograafiliste nimedega;
- 3) omadussõna: omadussõnade kasutamine rahvusest ja kodakondsusest rääkides;
- 4) arvsõna: sidesõna *and* arvsõnades, arvsõna *0* erinev lugemine
- 5) asesõna: asesõnad *one, each, other, none of them, all of them, some of them*;
- 6) tegusõna: Passiiv: lihtolevik, lihtminevik, käskiv kõneviis, tarind to + infinitiiv, -ing-vorm (Gerund);
- 7) sidesõna: *as soon as, when, both ... and, (n)either ... (n)or*;
- 8) eessõna: ajamääruses kasutatavad eessõnad (*by, past*); kohamäärustes esinevad eessõnad (*off, down, through, opposite, round, next to, beside*); viisimäärustes esinevad eessõnad (*with, without*);
- 9) lauseõpetus: *it* ja *there* lause alguses;

10) sõnatuletus: ees- ja järelliited (*im-*, *-ize*);

11) õigekiri: punkt, küsimärk, hüüumärk, ülakoma, liidetega vormid, sõnade poolitamine, koma kasutamise põhijuhud.

Õpitulemused

Kuulamisel IX klassi lõpetaja:

- 1) Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordireportaažides, intervjuudes, ettekannetes, loengutes) ning kõne on selge ja üldkeelne.

Lugemisel IX klassi lõpetaja:

- 1) Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstid, mugandatud ilukirjandustekstid).
- 2) Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist.
- 3) Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine).
- 4) Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks.

Rääkimisel oskab IX klassi lõpetaja:

- 1) Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid.
- 2) Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades.
- 3) Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu.
- 4) Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi.
- 5) Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei häiri suhtlust.

Kirjutamisel oskab IX klassi lõpetaja:

- 1) Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest).
- 2) Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust.
- 3) Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi.
- 4) Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi.
- 5) Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.

1.5. Füüsiline õpikeskkond

1. Kool korraldab õppe vajaduse korral rühmades.
2. Kool korraldab õppe klassis, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA-PÄDEVUS
A1.1	Tunneb väga aeglaselt ja selges sidusas kõnes ära õpitud sõnad ja fraasid; arusaamist toetab pildimaterjal. Reageerib pöördumistele adekvaatselt (nt tervitused, tööjuhised). Tunneb rahvusvaheliselt kasutatavaid lähedase hääldusega sõnu (nt hamburger, film, takso, kohv).	Tunneb õpitava keele tähemärke. Tunneb tekstis ära tuttavad nimed, sõnad (sh rahvusvaheliselt kasutatavad) ja fraasid. Loeb sõnu, fraase ja lauseid õpitud sõnavara ulatuses; arusaamist võib toetada pildimaterjal.	Oskab vastata väga lihtsatele küsimustele ning esitada samalaadseid küsimusi õpitud sõnavara ja lausemallide piires. Vajab vestluskaaslase abi, võib toetuda emakeelele ja žestidele.	Tunneb õpitava keele kirjatähti, valdab kirjatehnikat, oskab õpitud fraase ja lauseid ümber kirjutada (ärakiri). Oskab kirjutada isikuandmeid (nt vihiku peale). Koostab lühikesi lauseid õpitud mallide alusel.	Kasutab üksikuid

A1.2	<p>Saab aru selgelt hääldatud fraasidest, lausetest ja tuttava situatsiooniga seotud lühikestest dialoogidest. Mõistab selgelt ja aeglaselt antud juhiseid ning pöördumisi. Vajab kordamist, osutamist, piltlikustamist vms.</p>	<p>Loeb lühikesi lihtsaid tekste (nt ürituste kavad, postkaardid, meilid, kuulutused, sildid, teeviidad, lühiankeedid, -küsimustikud, -teated, -sõnumid) ja leiab neist vajaliku faktiinfo. Saab aru lihtsatest kirjalikest tööjuhistest. Lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vaja minna korduvat lugemist. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada õpiku sõnastikku.</p>	<p>Oskab lühidalt tutvustada iseennast ja oma ümbrust. Saab hakkama õpitud sõnavara ja lausemallide piires lihtsate dialoogidega; vajab vestluskaaslase abi. Hääldusvead võivad põhjustada arusaamatusi. Kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause.</p>	<p>Oskab lühidalt kirjutada iseendast ja teisest inimesest. Oskab täita lihtsat küsimustikku. Tunneb õpitud sõnavara õigekirja. Kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki.</p>	<p>äraõpitud tarindeid ja lausemalle, kuid neiski tuleb ette vigu.</p>
------	--	--	---	--	--

A2.1	Mõistab lihtsaid vestlusi ning lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu, kui need on talle tuttavatel teemal, seotud igapäevaste tegevustega ning esitatud aeglaselt ja selgelt. Vajab kordamist ja selget hääldust.	Loeb üldkasutatava sõnavaraga lühikesi tavatekste (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid); leiab tekstis sisalduvat infot ja saab aru teksti mõttest. Lugemise tempo on aeglane. Tekstist arusaamiseks oskab kasutada koolisõnastikku.	Oskab lühidalt kirjeldada lähiümbrust, igapäevaseid toiminguid ja inimesi. Kasutab põhisõnavara ja käibefraase, lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone ning lausemalle. Suudab alustada ja lõpetada lühivestlust, kuid ei suuda seda juhtida. Kõne on takerduv, esineb hääldusvigu.	Koostab õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldusi. Kirjutab lihtsaid teateid igapäevaeluga seotud tegevustest (nt postkaart, kutse); koostab lühisõnumeid. Oskab kasutada sidesõnu <i>ja, ning</i> jt. Oskab näidise järgi koostada lühikesi tekste, abivahendina kasutab õpiku- või koolisõnastikku.	Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras (nt ajab segi ajavormid või eksib aluse ja öeldise ühildumisel); siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.
A2.2	Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuulnud üldkeelse suhtluse sisust (nt poes, bussis, hotellis, piletilevis). Vajab sageli kuuldu täpsustamist.	Loeb lihtsaid tavatekste (nt reklaamid, menüüd, ajakavad, ohuhoiatused) tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel.	Oskab rääkida oma huvidest ja tegevustest. Tuleb toime olmesfääris suhtlemisega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemal, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisõnavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuigi esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.	Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklike kirju. Oskab kasutada sidesõnu <i>aga, sest, et</i> jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid).	

<p>B1.1</p>	<p>Saab aru vahetus suhtlussituatsioonis kuuldust, kui vestlus on tuttav igapäevaeluga seotud teemal. Mõistab tele- ja raadiosaadete ning filmide sisu, kui teema on tuttav ja pakub huvi ning pilt toetab heliteksti. Saab aru loomuliku tempoga kõnest, kui hääldus on selge ja tuttav.</p>	<p>Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, infovoldikud, kasutusjuhendid). Mõistab jutustavat laadi teksti põhiideed ning suudab jälgida sündmuste arengut. Suudab leida vajalikku infot teatmeteostest ja internetist. Oskab kasutada kakskeelseid tõlkesõnastikke.</p>	<p>Oskab lihtsate seostatud lausetega rääkida oma kogemustest ja kavatsustest. Suudab lühidalt põhjendada oma seisukohti. On võimeline ühinema vestlusega ja avaldama arvamust, kui kõneaine on tuttav. Kasutab õpitud väljendeid ja lausemalle õigesti; spontaanses kõnes esineb vigu. Hääldus on selge ja kõne ladus, kuid suhtlust võib häirida ebaõige intonatsioon.</p>	<p>Oskab kirjutada õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, milles väljendab oma tundeid, mõtteid ja arvamusi (nt isiklik kiri, e-kiri, blogi). Koostab erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Suhtleb on-line vestluses (nt MSN). Oskab kasutada piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus).</p>	<p>Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.</p>
<p>B1.2</p>	<p>Saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordireportaažides, intervjuudes, ettekannetes, loengutes) ning kõne on selge ja üldkeelne.</p>	<p>Loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstid, mugandatud ilukirjandustekstid). Suudab leida vajalikku infot pikemast arutlevast laadi tekstist. Kogub teemakohast infot mitmest tekstist. Kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine). Tekstides esitatud detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks.</p>	<p>Oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid. Tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades. Kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti; keerukamate lausestruktuuride kasutamisel tuleb ette vigu. Väljendab ennast üsna vabalt, vajaduse korral küsib abi. Hääldus on selge, intonatsiooni- ja rõhuvead ei</p>	<p>Oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest). Oskab kirjeldada tegelikku või kujuteldavat sündmust. Oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi. Oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi. Oma mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista</p>	<p>Oskab üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle. Kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna õiget keelt, ehkki on märgata emakeele mõju. Tuleb ette vigu, kuid need ei takista mõistmist.</p>

			häiri suhtlust.	kirjutatu mõistmist.	
B2.1	Saab aru nii elavast suulisest kõnest kui ka helisalvestistest konkreetsetel ja abstraktsetel teemadel, kui kuuldu on üldkeelne ja suhtlejad on rohkem kui kaks. Saab aru loomuliku tempoga kõnest.	Loeb ja mõistab mitmeleheküljelisi tekste (nt artiklid, ülevaated, juhendid, teatme- ja ilukirjandus), mis sisaldavad faktiinfot, arvamusi ja hoiakuid. Loeb lususalt, lugemissõnavara on ulatuslik, kuid raskusi võib olla idioomide mõistmisega. Oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut.	Esitab selgeid üksikasjalikke kirjeldusi üldhuvitavatel teemadel. Oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti. Oskab osaleda arutelus ja kõnevooru üle võtta. Kasutab mitmekesisist sõnavara ja väljendeid. Kasutab keerukamaid lausestruktuure, kuid neis võib esineda vigu. Kõne tempo on ka pikemate kõnelõikude puhul üsna ühtlane; sõna- ja vormivalikuga seotud pause on vähe ning need ei sega suhtlust. Intonatsioon on enamasti loomulik.	Kirjutab seotud tekste konkreetsetel ja üldisematel teemadel (nt seletuskiri, uudis, kommentaar). Põhjendab oma seisukohti ja eesmärke. Oskab kirjutada kirju, mis on seotud õpingute või tööga. Eristab isikliku ja ametliku kirja stiili. Oskab korduste vältimiseks väljendust varieerida (nt sünonüümid). Võib esineda ebatäpsusi lausestuses, eriti kui teema on võõras, kuid need ei sega kirjutatu mõistmist.	Valdab grammatikat küllaltki hästi. Ei tee vääritimõistmist põhjustavaid vigu. Aeg-ajalt ettetulevaid vääratusi, juhuslikke vigu ning lauseehituse lapsusi suudab enamasti ise parandada.
B2.2	Suudab jälgida abstraktset teemakäsitlust (nt vestlus, loeng, ettekanne) ja saab aru keeruka sisuga mõttevahetusest (nt väitlus), milles kõnelejad väljendavad erinevaid seisukohti. Mõistmist võivad takistada tugev taustamüra, keelenaljad, idioomid ja keerukad tarindid.	Suudab lugeda pikki ja keerukaid, sh abstraktseid tekste, leiab neist asjakohase teabe (valiklugemine) ning oskab selle põhjal teha üldistusi teksti mõtte ja autori arvamuse kohta. Loeb iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist.	Väljendab ennast selgelt, suudab esineda pikemate monoloogidega. Suhtleb erinevatel teemadel, oskab vestlust juhtida ja anda tagasisidet. On võimeline jälgima oma keelekasutust, vajaduse korral sõnastab öeldu ümber ja suudab parandada enamiku vigadest. Oskab valida sobiva	Oskab kirjutada esseed: arutluskäik on loogiline, tekst sidus ja teemakohane. Oskab refereerida nii kirjalikust kui ka suulisest allikast saadud informatsiooni. Kasutab erinevaid keeleregistreid sõltuvalt adressaadist (nt eristades isikliku, poolametliku ja	

		Raskusi võib olla idioomide ja kultuurisidusate vihjete mõistmisega.	keeleregistri. Kõnerütmis ja -tempos on tunda emakeele mõju.	ametliku kirja stiili). Lausesiseseid kirjavahemärke kasutab enamasti reeglipäraselt.	
C1	Mõistab pingutuseta ka abstraktsetel ja tundmatutel teemadel kuuldut (nt film, pikem vestlus, vaidlus). Suudab kriitiliselt hinnata kuuldu sisu ning tõstatatud probleeme. Mõistmist võivad raskendada haruldased idioomid, võõras aktsent, släng või murdekeel.	Loeb pikki keerukaid erineva registri ja esituslaadiga tekste. Loeb kriitiliselt, oskab ära tunda autori hoiakud, suhtumise ja varjatult väljendatud mõtted. Stiilinüanssidest, idiomaatikast ning teksti keerukatest üksikasjadest arusaamine võib nõuda kõrvalist abi (nt sõnastik, emakeelekõneleja nõuanne).	Väljendab ennast ladusalt ja spontaanselt. Suudab raskusteta ja täpselt avaldada oma mõtteid ning arvamusi erinevatel teemadel. Keelekasutus on paindlik ja loominguline. Suudab saavutada suhtluseesmärke. Sõnavara on rikkalik, võib esineda üksikuid vigu sõnade semantilistes seostes, rektsioonistruktuurides ja sõnajärjes.	Oskab kirjutada põhjalikku ülevaadet mitmest kirjalikust allikast saadud teabe põhjal (nt retsensioon, arvustus). Suudab toimetada kirjalikke tekste. Oskab kirjutada loogiliselt üles ehitatud kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste, mis tekitavad huvi ning mida on hea lugeda. Võib esineda juhuslikke õigekirja- ja interpunktuatsioonivigu.	Kasutab grammatiliselt õiget keelt, vigu tuleb ette harva ning neid on raske märgata.